

Komentari na savjetovanje o Prijedlogu izmjena i dopuna Općih uvjeta opskrbe plinom

- **Gradska plinara Bjelovar d.o.o.**

Načelne primjedbe:

Prijedlogom ovih Izmjena i dopuna ovih Općih uvjeta (u daljem tekstu OU) smatramo da nije postignuta svrha bolje i kvalitetnije usluge za krajnje kupce, kao niti za distributere, niti opskrbljivače prirodnim plinom na distribucijskim sustavima, već se sa stvarnih podataka dobivenih očitanjem plinomjera prelazi na procijene očitavanja plinomjera na zadnji dan u mjesecu koje će dovesti do velikog nezadovoljstva krajnjih kupaca i velikog broja reklamacija. Postavlja se i pitanje dostave očitavanja stanja plinomjera od strane krajnjeg kupca ako se ono mora svesti na zadnji dan u mjesecu.

Naše je mišljenje da ovakav sustav koji počiva na stanju plinomjera na zadnji dan u mjesecu moguće ostvariti samo i isključivo uz ugradnju „smart meteringa“ kod svih krajnjih potrošača priključenih na distribucijski sustav, a poznato je svima da se u ovom trenutku ne nalazimo na takvoj tehnološkoj razini. Procjena potrošnje na kraju svakog mjeseca kojom bi se očitavanja plinomjera svela na zadnji dan u mjesecu akumulirati će tu pogrešku, a povijesni podaci potrošnje na zadnji dan u mjesecu ne postoje jer su očitavanja plinomjera rađena sukladno važećim Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (u daljem tekstu MPPDS) i ona nisu svedena na zadnji dan u mjesecu. Postojeći software-i koje koriste distributeri ne podržavaju takvu mogućnost da se procjenjuju očitavanja plinomjera, a poglavito kako je u ovim liD OU propisano sva očitavanja plinomjera koja nisu izvršena na zadnji dan u mjesecu da se moraju svesti procjenom na zadnji dan u mjesecu, uz veliku promjenu da se takvi podaci više ne dostavljaju opskrbljivaču nego operatoru tržišta plinom, te je primjena ovakve odredbe u tako kratkom roku prilagodbe do 01.10.2021. uz nepoznati dan stupanja na snagu ovih liD OU više nego upitna.

Operator transportnog sustava i voditelji bilančnih skupina iz podataka koje će prema prijedlogu novih liD MPPDS distributeri morati unositi u ROMM imaju mogućnost dobivanja podataka temeljem „preračunavanja i procjena“ kakve god žele u svrhu obračuna svoje usluge ali distributeri, opskrbljivači i potrošači do stvaranja tehničkih preduvjeta, tj. ugradnje 100% daljinskog očitavanja kod svih potrošača, ne bi trebali temeljiti svoje obračune i račune za plin na procjenama već na stvarnim podacima dobivenim očitanjem plinomjera jer je to u skladu i sa Zakonom o zaštiti potrošača.

Postupak reklamacija i razmjene podataka između opskrbljivača i distributera nepotrebno se komplicira i usporava.

Istovremeno prelazak obračuna energije sadržane u izmjerenom volumenu plina sa donje ogrjevne vrijednosti H_d na gornju ogrjevnju vrijednost H_g , koji sam po sebi ne bi trebao biti problem, dodatno se nepotrebno komplicira zbog promjene referentnih uvjeta pri kojima se utvrđuje kvaliteta plina sa (15/15 °C) na (0/25 °C) zbog čega se prijedlogom cijelog paketa ovih propisa od MPPDS, ovih OU, te Mrežnih pravila transportnog sustava (u daljem tekstu MPTS) uvodi novi faktor korekcije volumena plina na 0 °C koji se primjenjuje kod svih krajnjih potrošača, odnosno cca 710.000 krajnjih potrošača, prirodnog plina u RH.

UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/703 od 30. travnja 2015. o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka propisuje način razmjene podataka kod prekogranične trgovine, te se koristi za trgovinu plinom na europskom tržištu i zakup transportnih kapaciteta izvan Hrvatske, te zakup kapaciteta na interkonekcijama sa Slovenijom i Mađarskom, kao i uvjete za izradu statističkih izvještaja za potrebe različitih nacionalnih i europskih tijela (Državni zavod za statistiku, ACER, CEER i EUROSTAT) kako bi se svi podaci sveli na iste referentne uvjete. Međutim, ova Uredba ni na koji način ne propisuje da nacionalna zakonodavstva trebaju mijenjati zakonsko mjeriteljstvo, odnosno standardne referentne uvjete mjerenja isporučenih količina plina. Čak što više prema našim saznanjima sva europske zemlje izuzev Poljske koriste standardne mjeriteljske uvjete 15 °C i 1013,25 hPa, dok jedino Poljska koja koristi normalne mjeriteljske uvjete 0 °C i 1013,25 hPa iste koristi samo za rotacijske plinomjere i korektore obujma, te plinomjere s mjehom bez temperaturne kompenzacije (za sve plinomjere s temperaturnom kompenzacijom referentni uvjeti su 15 °C). Tako da je svođenje mjerenih podataka s plinomjera sa 15 °C na 0 °C nepotrebno

opterećivanje cijelog sustava uključujući i krajnje kupce kada se potpuno isti rezultat dobiva svođenjem ogrjevne vrijednosti Hg (0/25 °C) na referentne standardne uvjete isporuke 15 °C, 1013,25 hPa. Isto je vidljivo i iz analize koju je RGN napravio na zahtjev HERA-e „POPRTNI DOKUMENT UZ UPITNIK O POTENCIJALNOJ PROMJENI PARAMETARA STANDARDNE KVALITETE PLINA U REPUBLICI HRVATSKOJ“ strana 35, Slika 17. „Usporedba obračuna energije korištenjem gornje i donje ogrjevne vrijednosti na pojedinim dijelovima plinskog tržišta u članicama Europske unije i Hrvatskoj“ iz kojeg je isto tako vidljivo da se i u članicama EU ne koristi ista ogrjevna vrijednost na razini transporta plina i na razini opskrbe krajnjih kupaca na distribucijskim sustavima.

Dakle prema našem mišljenju nema zapreka da se prijeđe i na razini distribucijskih sustava s Hd na Hg, u koliko je to potrebno, ali bez potrebe da se narušava cijeli mjeriteljski sustav RH. Predlažemo da se promjene referentnih uvjeta za utvrđivanje Hg (0/25 °C) provedu korekcijom ogrjevne vrijednosti plina na referentne standardne uvjete isporuke 15 °C, a ne korekcijom izmjerenih količina plina (volumena). Time bi se postigao isti cilj ali bez potrebe da se time zamara cijeli plinski sustav i 710.000 krajnjih potrošača.

Smatramo da treba korigirati ogrjevnju vrijednost na standardne mjeriteljske uvjete, a ne korigirati obujam plina utvrđen ispravno umjerenim plinomjerom pri čemu:

Energija sadržana u plinu u kWh dobiva se množenjem obujma plina $O_{(15\text{ C})}$ utvrđenog mjerenjem na plinomjeru i korigiranog na standardne mjeriteljske uvjete 15 °C i 1013,25 hPa, s ogrjevnju vrijednošću $Hg_{(15/25\text{ C})}$, a izračunava se na način:

Prijedlogom ovih Izmjena i dopuna ovih Općih uvjeta (u daljem tekstu OU) smatramo da nije postignuta svrha bolje i kvalitetnije usluge za krajnje kupce, kao niti za distributere, niti opskrbljivače prirodnim plinom na distribucijskim sustavima, već se sa stvarnih podataka dobivenih očitanjem plinomjera prelazi na procijene očitavanja plinomjera na zadnji dan u mjesecu koje će dovesti do velikog nezadovoljstva krajnjih kupaca i velikog broja reklamacija. Postavlja se i pitanje dostave očitavanja stanja plinomjera od strane krajnjeg kupca ako se ono mora svesti na zadnji dan u mjesecu.

Naše je mišljenje da ovakav sustav koji počiva na stanju plinomjera na zadnji dan u mjesecu moguće ostvariti samo i isključivo uz ugradnju „smart meteringa“ kod svih krajnjih potrošača priključenih na distribucijski sustav, a poznato je svima da se u ovom trenutku ne nalazimo na takvoj tehnološkoj razini. Procjena potrošnje na kraju svakog mjeseca kojom bi se očitavanja plinomjera svela na zadnji dan u mjesecu akumulirati će tu pogrešku, a povijesni podaci potrošnje na zadnji dan u mjesecu ne postoje jer su očitavanja plinomjera rađena sukladno važećim Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (u daljem tekstu MPPDS) i ona nisu svedena na zadnji dan u mjesecu. Postojeći software-i koje koriste distributeri ne podržavaju takvu mogućnost da se procjenjuju očitavanja plinomjera, a poglavito kako je u ovim liD OU propisano sva očitavanja plinomjera koja nisu izvršena na zadnji dan u mjesecu da se moraju svesti procjenom na zadnji dan u mjesecu, uz veliku promjenu da se takvi podaci više ne dostavljaju opskrbljivaču nego operatoru tržišta plinom, te je primjena ovakve odredbe u tako kratkom roku prilagodbe do 01.10.2021. uz nepoznati dan stupanja na snagu ovih liD OU više nego upitna.

Operator transportnog sustava i voditelji bilančnih skupina iz podataka koje će prema prijedlogu novih liD MPPDS distributeri morati unositi u ROMM imaju mogućnost dobivanja podataka temeljem „preračunavanja i procjena“ kakve god žele u svrhu obračuna svoje usluge ali distributeri, opskrbljivači i potrošači do stvaranja tehničkih preduvjeta, tj. ugradnje 100% daljinskog očitavanja kod svih potrošača, ne bi trebali temeljiti svoje obračune i račune za plin na procjenama već na stvarnim podacima dobivenim očitanjem plinomjera jer je to u skladu i sa Zakonom o zaštiti potrošača.

Postupak reklamacija i razmjene podataka između opskrbljivača i distributera nepotrebno se komplicira i usporava.

Istovremeno prelazak obračuna energije sadržane u izmjerenom volumenu plina sa donje ogrjevne vrijednosti Hd na gornju ogrjevnju vrijednost Hg, koji sam po sebi ne bi trebao biti problem, dodatno se nepotrebno komplicira zbog promjene referentnih uvjeta pri kojima se utvrđuje kvaliteta plina sa (15/15 °C) na (0/25 °C) zbog čega se prijedlogom cijelog paketa ovih propisa od MPPDS, ovih OU ,

te Mrežnih pravila transportnog sustava (u daljem tekstu MPTS) uvodi novi faktor korekcije volumena plina na 0 °C koji se primjenjuje kod svih krajnjih potrošača, odnosno cca 710.000 krajnjih potrošača, prirodnog plina u RH.

UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/703 od 30. travnja 2015. o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka propisuje način razmjene podataka kod prekogranične trgovine, te se koristi za trgovinu plinom na europskom tržištu i zakup transportnih kapaciteta izvan Hrvatske, te zakup kapaciteta na interkonekcijama sa Slovenijom i Mađarskom, kao i uvjete za izradu statističkih izvještaja za potrebe različitih nacionalnih i europskih tijela (Državni zavod za statistiku, ACER, CEER i EUROSTAT) kako bi se svi podaci sveli na iste referentne uvjete. Međutim, ova Uredba ni na koji način ne propisuje da nacionalna zakonodavstva trebaju mijenjati zakonsko mjeriteljstvo, odnosno standardne referentne uvjete mjerenja isporučenih količina plina. Čak što više prema našim saznanjima sva europske zemlje izuzev Poljske koriste standardne mjeriteljske uvjete 15 °C i 1013,25 hPa, dok jedino Poljska koja koristi normalne mjeriteljske uvjete 0 °C i 1013,25 hPa iste koristi samo za rotacijske plinomjere i korektore obujma, te plinomjere s mjehom bez temperaturne kompenzacije (za sve plinomjere s temperaturnom kompenzacijom referentni uvjeti su 15 °C). Tako da je svođenje mjerenih podataka s plinomjera sa 15 °C na 0 °C nepotrebno opterećivanje cijelog sustava uključujući i krajnje kupce kada se potpuno isti rezultat dobiva svođenjem ogrjevnosti Hg (0/25 °C) na referentne standardne uvjete isporuke 15 °C, 1013,25 hPa. Isto je vidljivo i iz analize koju je RGN napravio na zahtjev HERA-e „POPRTNI DOKUMENT UZ UPITNIK O POTENCIJALNOJ PROMJENI PARAMETARA STANDARDNE KVALITETE PLINA U REPUBLICI HRVATSKOJ“ strana 35, Slika 17. „Usporedba obračuna energije korištenjem gornje i donje ogrjevnosti na pojedinim dijelovima plinskog tržišta u članicama Europske unije i Hrvatskoj“ iz kojeg je isto tako vidljivo da se i u članicama EU ne koristi ista ogrjevnost na razini transporta plina i na razini opskrbe krajnjih kupaca na distribucijskim sustavima.

Dakle prema našem mišljenju nema zapreka da se prijeđe i na razini distribucijskih sustava s Hd na Hg, u koliko je to potrebno, ali bez potrebe da se narušava cijeli mjeriteljski sustav RH. Predlažemo da se promjene referentnih uvjeta za utvrđivanje Hg (0/25 °C) provedu korekcijom ogrjevnosti plina na referentne standardne uvjete isporuke 15 °C, a ne korekcijom izmjerenih količina plina (volumena). Time bi se postigao isti cilj ali bez potrebe da se time zamara cijeli plinski sustav i 710.000 krajnjih potrošača.

Smatramo da treba korigirati ogrjevnost na standardne mjeriteljske uvjete, a ne korigirati obujam plina utvrđen ispravno umjerenim plinomjerom pri čemu:

Energija sadržana u plinu u kWh dobiva se množenjem obujma plina $O_{(15\text{ C})}$, utvrđenog mjerenjem na plinomjeru i korigiranog na standardne mjeriteljske uvjete 15 °C i 1013,25 hPa, s ogrjevnosti Hg $(_{15/25\text{ C}})$, a izračunava se na način:

$$E \text{ (kWh)} = O_{(0\text{ C})} \times Hg_{(0/25\text{ C})} = O_{(15\text{ C})} \times 0,9476 \times Hg_{(0/25\text{ C})}$$

$$O_{(0\text{ C})} = O_{(15\text{ C})} \times 0,9476$$

$$E \text{ (kWh)} = O_{(15\text{ C})} \times Hg_{(15/25\text{ C})}$$

$$Hg_{(15/25\text{ C})} = 0,9476 \times Hg_{(0/25\text{ C})}$$

Privitak:

- dopis tvrtke Berhe dobavljača plinomjera u RH
- Analiza RGN na zahtjev HERA-e – str. 35 - Slika 17

Smatramo da u točki 18. Prilogu 2. Kvaliteta opskrbe plinom treba ograničiti dnevni broj naloga koji Opskrbljivač može zadati ODS.

Isto tako smatramo da treba dodati točku 18.a. kad Krajnji kupci koji ne dozvoljavaju i sprječavaju izvršenje Obustave isporuke plina po nalogu Opskrbljivača, te trebaju u istom iznosu biti kažnjeni i

nadoknaditi troškove Operatoru distribucijskog sustava za ne izvršenja naloga, jer mnogi plinomjeri su nedostupni i bez suglasnosti Krajnjeg kupca ne mogu se provesti.

Što se tiče promjene propisane Kvalitete plina kojom se više ne propisuju maksimalne količine metana, etana, propana i viših ugljikovodika ne možemo dati kvalificirane primjedbe jer za to nemamo dovoljno informacija.

To je prije svega važno pitanje za proizvođače plinskih uređaja i krajnje kupce. Međutim, upozoravamo da većina (ako ne i svi) plinski uređaji ugrađeni kod krajnjih kupaca u RH nemaju automatsko podešavanje potrebne količine zraka, potrebnog za izgaranje, kojom bi se postigao idealan stehiometrijski omjer zraka i goriva. Stoga je teoretski moguće da energetski „bogatiji“ plin s većom ogrjevnom vrijednosti Hg, koji bi u kemijskom sastavu imao veće količine etana, propana i viših ugljikovodika u odnosu na metan, zbog stehiometrijskog odnosa goriva i zraka neće moći biti u potpunosti iskorišten, te bi mogao dovesti uz nepotpuno sagorijevanje i do povećanog zagađivanja okoliša, te većih računa za plin krajnjim potrošačima. Takvih problema s Američkim LNG-om koji je do sada mogao dolaziti i dolazio je na LNG terminal u Omišlju nema, dok ulazak plina praktički bez ikakvog ograničenja iz cijelog svijeta bi mogao stvoriti takve probleme.

Smatramo da je rok za stupanje na snagu i primjenu ovih Izmjena i dopuna ovih OU neprimjereno kratak.

Članak 3.:

Smatramo prema obrazloženju danom u „Načelnim primjedbama na prijedlog propisa ili akta“ da je u članku 23. stavak 1. podstavaka 11. i 12. potrebno **izbaciti novo dodani podstavak 11.**, a podstavak 12. formulirati na način da izmjena glasi:

– **Donju Gornju** ogrjevnu vrijednost isporučenog plina, izraženo u kWh/m³ **utvrđenu pri referentnim uvjetima (0/25 °C), svedenu na standardne mjeriteljske uvjete isporuke plina 15 °C, 1013,25 hPa**

Članak 4.:

Prema obrazloženju danom u uvodu smatramo da u Članku 27. stavak 2. u novo dodanoj točki 14. treba brisati riječ „zadnji“

14. stanje plinomjera na zadnji dan mjesečnog, tromjesečnog ili šestomjesečnog razdoblja očitavanja koje primjenjuje operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava u skladu s odredbama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, i podatak da li je stanje očitano, dojavljeno ili procijenjeno (m3),

Prema obrazloženju danom u uvodu smatramo da u Članku 27. stavak 3. u novo dodanoj točki 5. treba brisati riječ „zadnji“

- stanje plinomjera na zadnji dan mjesečnog, tromjesečnog ili šestomjesečnog razdoblja očitavanja koje primjenjuje operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava u skladu s odredbama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, i podatak da li je stanje očitano, dojavljeno ili procijenjeno (m3)

Članak 8.:

Prema obrazloženju danom u „Načelnim primjedbama na prijedlog propisa ili akta“ prilagoditi faktor korekcije.

Članak 9.:

Smatramo da je rok za stupanje na snagu i primjenu ovih Izmjena i dopuna ovih OU neprimjeren.

PRIOLOG 2.
KVALITETA OPSKRBE PLINOM

Tablica 2. Praćenje garantiranih standarda kvalitete opskrbe

R.br.	ZAHTEJ KVALITETE OPSKRBE PLINOM	AKTIVNOST	GARANTIRANI STANDARD KVALITETE OPSKRBE	POKAZATELJ ISPUNJAVANJA STANDARDA KVALITETE OPSKRBE	OBVEZNIK PRIMJENE	PRAVO NA NADOKNADU OSTVARUJE	NADOKNADA RADI NEISPUNJAVANJA GARANTIRANOG STANDARDA KVALITETE OPSKRBE*	PODACI KOJE JE OBVEZNIK PRIMJENE DUŽAN PRIKUPLJATI
17	KVALITETA USLUGE	DOSTAVA OČITANJA OPSKRBLJIVAČU OPERATORU TRŽIŠTA PLINA	Dostava podatka o potrošnji stanju plinomjera za obračunsko razdoblje (u roku propisanom MPDS, do 20. dana u narednom mjesecu za krajnje kupce kategorije kućanstvo koji koriste opskrbu plinom u obvezi javne usluge , odnosno do 8. dana u narednom mjesecu za ostale krajnje kupce)	Broj ostvarenih dana od krajnjeg roka za dostavu unutar garantiranog standarda do dana dostave svih podataka o potrošnji stanju plinomjera za obračunsko razdoblje	OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA	opskrbljivač plinom	250 kuna/danu	Prate se podaci o datumu dostavljanja posljednjeg podatka o očitanju potrošnji stanju plinomjera plina i ostvarenom broju dana van garantiranog standarda
18	KVALITETA USLUGE	NALOG OPSKRBLJIVAČA ZA OBUSTAVOM ISPORUKE PLINA	Maksimalni rok za obustavu isporuke plina od dana zaprimanja naloga opskrbljivača (15 radnih dana)	Ostvareni broj radnih dana od dana zaprimanja naloga opskrbljivača do dana obustave isporuke plina krajnjem kupcu unutar garantiranog standarda, pri čemu obustava ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika	OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA	opskrbljivač plinom	TM1 - 5 kuna/dan/OMM TM2 -15 TM3 -30 TM4 -60 TM5 - 200 TM6 - 1.000 TM7 - 2.500 TM8 - 4.500 TM9 - 10.000 TM10 - 20.000 TM11 - 30.000 TM12 - 70.000	Za svaki nalog prate se podaci o krajnjem kupcu (ime i prezime/naziv, adresa, broj telefona, email) i podaci o nalogu (naziv opskrbljivača, datum zaprimanja naloga opskrbljivača, datumi i broj neuspjelih pokušaja obustave isporuke plina, datum obustave isporuke plina, ostvareni broj radnih dana od datuma naloga opskrbljivača do datuma obustave isporuke plina)

U točki 18. u stupcu "Garantirani standard kvalitete opskrbe" propisati maksimalni dnevni broj naloga koji Opskrbljivač može zadatai Operatoru distribucijskog sustava (npr. ne više od 3 naloga dnevno) jer na ovaj način operator može poslati neograničeni broj naloga i za to potraživati naknadu od ODS.

Dodati članak 18.a kojim bi se na isti način i u istim iznosima propisala obaveza Krajnjem kupcu da plati nadoknadu Operatoru distribucijskom sustava ukoliko ne dozvoljava ili nije omogućio izvršenje Naloga opskrbljivača za obustavom isporuke plina.

- **Radnik-plin d.o.o.**

Načelne primjedbe:

Predviđeni rokovi za usklađivanje sa propisima su prekratki s obzirom da se radi o izrazitim promjenama koje zahtijevaju provjeru i analizu većih količina podataka.

Obračun potrošnje plina kod krajnjih kupaca bi morao ostati kakav je, pošto su krajnji kupci sa njime upoznati i mogu ga analizirati. Uvođenjem dodatnih koeficijenata se otežava pozicija ODS-a u izradi obračuna potrošnje plina koji je kupcima trenutno prihvatljiv i jasan. Nastavno, kWh ostaju određeni u jednakoj količini i obračunska su jedinica, razlika u količinama se odnosi samo na m³, stoga predlažemo da OTS vrši obračun na normalne referentne uvjete za potrebe mjerenja količina na transportnom sustavu, a ODS koristi standardne referentne uvjete kao i do sada.

Članak 3.:

Sva mjerila plina na području Hrvatske postavljena kod krajnjih kupaca su umjerena na normalne referentne uvjete, tj. na temperaturi od 15°C. Prijedlog usklade propisa sa EU zbog poboljšanja funkcioniranja tržišta na razini dobavljača i OTS-a. S obzirom da je kWh obračunska jedinica na svim razinama, a definicija kWh-a se ne mijenja, ne vidimo nikakvu korist dodatnog kompliciranja obračuna plina. Dapače i postojeći sustav je teško objasniti kupcima, naročito ogrjevnju vrijednost plina. Predlažemo da se postojeći način obračuna plina za krajnjeg kupca ne mijenja, a neka OTS gdje je potrebno vrši pretvorbu m³ i ogrjevnju vrijednosti ovisno o razini funkcioniranja. Smatramo da nema smisla da se vrši kompleksniji obračun potrošnje plina na više mjernih točaka, i to pogotovo gdje kupci mogu puno teže shvatiti tematiku, a zapravo za njih nema promjene.

Članak 4.:

Izmjenom se propisuje obveza ODS-u preračunavanja očitavanja stanja na zadnji dan očitavanja. S obzirom da mi nismo u mogućnosti točno ustvrditi dnevnu potrošnju, efektivno takvo stanje postaje procjena za koju nije ni propisan postupak određivanja, tj. ODS treba odrediti sustav procjenjivanja, platiti izmjenu sustava za obračun potrošnje plina i objasniti kupcima način određivanja isporučenih količina plina. Nastavno predloženi model dostave podataka u ROMM uopće ne predviđa obradu reklamacija niti promjena brojila.

- **Gradska plinara Zagreb d.o.o.**

Načelne primjedbe:

Načelno imamo prigovor na predloženi sustav preuzimanja stanja potrošnje plinomjera bez da je riješeno pitanje reklamacija, situacija sa zamjenom plinomjera i okretom brojčanika (kad brojčanik plinomjera dođe do maksimalnog iznosa stanja koje se može očitati sa brojčanika) Sve navedene situacije dovode do negativne potrošnje u narednom mjesecu nakon reklamacije prevelike procjene potrošnje, zamjene plinomjera i okreta brojila sa 99999 na 00000.

Negativna potrošnja zablokirat će cijeli sustav alociranja potrošnje i/ili će biti uzrokom krivih podataka.

Pozivamo HERA-u da ukine dvostruko javljanje promjena matičnih podataka i opskrbljivaču i operatoru opisano i člankom 59. važećih MPPDS i člankom 27. stavak 5. OUOP, jer je to nepotrebno iz naslova što operator dobiva VERIFICIRANE podatke o krajnjem kupcu za koje je interes opskrbljivača da ih ima točne iz potrebe eventualnog utuženja na ime potrošenih, a neplaćenih količina plina. Ne postoji opravdana potreba tržišta plina da i operator kontrolira „odgovarajuće isprave kojom se dokazuje vlasništvo“. Podsjećamo da operator nije inspeksijsko tijelo u ime i za račun središnje države koje će kontrolirati i odobravati ili neodobravati promjene temeljene na tuđim ispravama, a na tržištu plina ta obveza prvenstveno je obveza opskrbljivača da prikupi i verificira podatke te ih razmjennom podataka dostavlja operatoru. Osim što se zbunjuje i prisiljava krajnjeg kupca na dvostruko postupanje, ujedno se otvara prostor za različito tumačenje jedne te iste „isprave“ u dva različita subjekta i posljedično dva različita ishoda rješavanja zahtjeva ili tekućeg problema krajnjeg kupca. Napominjemo da je na DP GPZ-a dinamika promjena cca 1000 kom/mj i da osim da dvostruko postupanje nema nikakvog smisla, značajno se povećavaju potrebni kadrovski kapaciteti za izvršavanje nepotrebnih zadataka.

Primjenom PRILOGA 2. KVALITETA OPSKRBE PLINOM uvidjeli smo da je zasipavanje operatora nalozima za izvršenje obustave isporuke plina i posljedično za sva OMM čiji kupci ne pokazuju kooperativnost za omogućavanjem pristupa radi izvršenja obustave isporuke plina (na DP GPZ 99%) penalizacija prema iznosima iz Priloga 2. za opskrbljivača najlakši način stjecanja prihoda pri čemu mu nakon izvršenja obustave opet ostaje naplata nepodmirenih potraživanja uvećanih za zatezne kamate. Dodatno, propuštanje navođenja da operator ima pravo od krajnjeg kupca potraživati sredstva koja je bio prisiljen dati opskrbljivaču na ime penala na ime nastale štete ne rezultira sankcioniranjem stvarnog uzročnika neizvršavanja naloga. Predlažemo da se propiše da operator ima pravo potraživanja one visine sredstava isporučenih opskrbljivaču kao nalogodavcu izvršenja obustave koja je bila plaćena na ime obračuna penala.

Članak 4.:

Odnosi se na članak 27.

St(2) toč 15. Treba navesti **vrijednost faktora korekcije** jer ako je on jednak 1, znači da nema korekcije. Svi ODS-ovi imaju aplikativna rješenja za vođenje sustava pri čemu svakom OMM dodjeljuju faktor korekcije. Ukoliko je on 1 tada ga u naravi nema.

St(3) trebao bi se i korektivni faktor voditi kao arhivski podatak (ukoliko prelazimo na stanje plinomjera)

St(5)odnosi se na točke 8. i 9. iz st(2) (priključni kapacitet, mjesečna i godišnja potrošnja za OMM kod novog priključenja, Treba precizirati jesu li kWh svedeni na GCV ili onako kako stoji u ES temeljem NCV

St(5) trebalo bi predvidjeti dojavljivanje promjena stanja plinomjera na kraju prethodnih mjeseci temeljem reklamacija, jer i taj podatak spada u arhivske podatke vezane za OMM navedene u prvoj rečenici stavka

Prethodne dvije primjedbe u naravi se odnose na stavak 2 ovog članka!

St(9) Budući da ODS ne može vidjeti datum završetka ugovora o opskrbi u ROMM treba proširiti statuse obračunskog mjernog mjesta sa statusom **NEAKTIVAN ZBOG DUGA** – OMM je bez opskrbe plinom ali ima aktivan ugovor o opskrbi : **OVO JE KLJUČAN PODATAK ZA OPERATIVNI RAD ODS**, jer opskrbljivači mogu mijenjati završni datum valjanosti ugovora o opskrbi i to neposredno dan prije isteka pri čemu ODS ne dobiva obavijest o istom budući da je upravo to manjkavost platforme koja za rezultat ima nemogućnost uvida u realnom vremenu

St(13) i st(14) ODS bi također trebao imati pravo uvida u navedene podatke u ROMM zbog kontrole usklađenosti

Posebna napomena vezana za stavak 5.:

Prijedlog izmjene stavka 5.:

(5) Operator plinskog sustava, odnosno organizator zatvorenog distribucijskog sustava dužan je bez odlaganja unijeti, odnosno ažurirati u registru obračunskih mjernih mjesta sve podatke iz stavka 2. ovog članka, i to:

- u slučaju priključenja novog obračunskog mjernog mjesta na sustav kojim upravlja, pri čemu unosi podatak o procijenjenoj godišnjoj potrošnji plina na temelju koje je određen tarifni model obračunskog mjernog mjesta naveden u energetske suglasnosti, kao i procijenjenu godišnju potrošnju raspodijeljenu po mjesecima prema najboljoj praksi,
- u slučaju iz članka 10. ovih Općih uvjeta, a na temelju podataka koje je dobio od korisnika sustava koji opskrbljuje krajnjeg kupca o promjeni vlasništva i ugovora o opskrbi plinom iz članka 4. stavka 1. ovih Općih uvjeta kojeg je novi kupac sklopio sa odabranim opskrbljivačem plina,
- u slučaju iz članka 11. ovih Općih uvjeta, a na temelju podataka koje je dobio od korisnika sustava koji opskrbljuje krajnjeg kupca o prijenosu ugovora o opskrbi plinom kojom je na treću osobu prenesen ugovor o opskrbi plinom iz članka 4. stavka 1. ovih Općih uvjeta kojeg je novi kupac sklopio sa odabranim opskrbljivačem plina,
- u slučaju iz članka 12. i 13. ovih Općih uvjeta, a na temelju a na temelju podataka koje je dobio od korisnika sustava koji opskrbljuje krajnjeg kupca

Obrazloženje:

Predmetni stavak 5. članka 27. OUOP neraskidivo je povezan i s člankom 59. stavkom 11. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava u kojem stoji da je „Krajnji kupac dužan je bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastale promjene, obavijestiti opskrbljivača plinom i operatora distribucijskog sustava o svakoj promijeni podataka koja se odnosi na ime i prezime ili naziv krajnjeg kupca koji koristi obračunsko mjesto, osobni identifikacijski broj, status korištenja javne usluge opskrbe plinom, status zaštićenog krajnjeg kupca, status ugroženog krajnjeg kupca i namjeni potrošnje plina.“, a za kojeg također tražimo da se korigira i izmijeni na način da se ukloni pojam „operator distribucijskog sustava“.

Osim što se radi o nepotrebnom dupliranju propisivanja obveza krajnjem kupcu u dva različita podzakonska akta, dupliraju se i subjekti koji bi trebali obrađivati obavijest krajnjeg kupca plina i njegovu pripadajuću dokumentaciju. Međutim, stavak 5. članka 27. OUOP povezan je s člancima 10.-13. ovih OUOP u kojima eksplicitno stoji da je krajnji kupac dužan obavijestiti opskrbljivača o promjenama opisanih u pojedinim člancima 10.-13. što smatramo ispravnim. Temeljem navedenog, a uzimajući u obzir da je korisnik sustava dužan već temeljem članka 51. stavak 2. MPPDS te člankom 4. Priloga 3. MPPDS davati potrebne informacije operatoru u što spadaju i promjene opisane člancima 10-13. smatramo da nema potrebe da krajnji kupac istovremeno dostavlja potrebne podatke i svu popratnu dokumentaciju i svojem opskrbljivaču i operatoru. Osim što se operatoru nepotrebno nameće dodatna obaveza kontrole

vjerodostojnih podataka iz dosadašnjeg oblika stavka 5. članka 27. ujedno se proces promjene podataka usporava, odgovornost za ocjenu ispravnosti podataka dijeli na dva različita subjekta, ali što je najgore za samog kupca plina otvara mogućnost da dva različita subjekta ocijene vjerodostojnost pribavljenih isprava na dva različita načina. Sve navedeno:

- Nepotrebno duplira obavezu kupca da kod dva različita subjekta dostavlja iste i podatke i popratnu dokumentaciju
- Nepotrebno nameće operatoru obavezu ustroja novih šaltera za pregled iste dokumentacije koju je već jednom pregledao i verificirao korisnik sustava
- Nepotrebno otvara mogućnost da opskrbljivač i operator ocijene ispravnost i vjerodostojnost isprava na dva različita načina
- Zbunjuje krajnjeg kupca i u konačnici povećava mu i troškove i vrijeme potrebno za postupanje sukladno obvezama iz OUOP i MPPDS

Ključna je spoznaja da je krajnji kupac u ugovornom odnosu s opskrbljivačem i da je u znatno većem interesu opskrbljivaču da verificira sve izmjene koje se tiču promjena iz članaka 10.-13. ovih OUOP. Upravo je opskrbljivaču interes da svi podaci koje mu u vezi predmetnog dostavi krajnji kupac budu točni, istiniti i u slučaju neplaćanja dospjelih nepodmirenih novčanih obveza iskoristivi za primjenu alata kao što su ovrha ili podnošenje ispravne tužbe. Iz tog razloga molimo i predložimo predmetnu korekciju čime bi se djelovanje operatora uskladilo s činjenicom da ionako na dnevnoj razini vrši razmjenu podataka sa svim opskrbljivačima pri čemu upravo od opskrbljivača zaprima sve potrebne, ali i verificirane(!) promjene koje zatim sukladno ostalim obvezama unosi u ROMM. Prihvaćanjem navedene izmjene i stavka 5. članka 27. OUOP i stavka 11. članka 59. MPPDS proces redovitog ažuriranja podataka i u lokalnoj bazi krajnjih kupaca operatora i u samom ROMM-u ostao bi obveza operatora, dinamika i izvršenje ne bi bili ugroženi ni po kojem aspektu, ali bi se proces uskladio s činjeničnim stanjem prihvata i verifikacije podataka od strane opskrbljivača plinom kao zainteresiranom stranom i njegovom dostavom verificiranih podataka prema operatoru koji zatim podatke unosi u ROMM i svoju lokalnu bazu krajnjih kupaca plina. Usvajanjem predloženog nepotrebno je i zadržavanje obveze dostave „dokaza o podmiranju svih novčanih obaveza za obračunsko mjerno mjesto“ od strane kupca prema operatoru iz zadnje alineje istog stavka, jer opskrbljivač neće operatoru dostaviti verificiranu promjenu ukoliko krajnji kupac nije podmirio dospjele nepodmirene novčane obveze.

Komentari na savjetovanje o Prijedlogu izmjena i dopuna Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava

- **Gradska plinara Bjelovar:**

Načelne primjedbe:

Operateri distributivnih područja u plinskom lancu od veletrgovaca do krajnjih potrošača imaju najveći broj propisanih obaveza i osim najzahtjevnijeg tehničkog sustava plinovoda i plinskih priključaka kojim upravljaju i koji se nalazi u gusto naseljenim područjima, odgovorni su i za ispravnost instalacija krajnjih potrošača. Isto tako odgovorni su izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava, održavanje, odorizaciju, za tehničku ispravnost mjeriteljskog sustava na svom distribucijskom području, očitavanja plinomjera, priključenja, tehničke preglede svih građevina, obustave isporuka plina, bilo zbog tehničke neispravnosti ili po nalogu opskrbljivača, itd. Osim ovih zadaća Operatorima distribucijskih sustava propisuju se sve veće i veće obaveze ne samo sa stanovišta sigurnosti već da budu servis i pružaju informacije o korištenju kapaciteta transportnog sustava i uravnoteženju tog sustava, procjenjuju stanje plinomjera na zadnji dan u mjesecu svakog krajnjeg kupca priključenog na distribucijski sustav i to sve bez sustava daljinskog očitavanja, kupuju plin za nadoknadu tehničkih gubitaka na način da su u stanju predvidjeti točne iznose gubitaka na dnevnoj, mjesečnoj i godišnjoj razini i zakupa transportnih kapaciteta za iste te gubitke (pri čemu penalizacije zbog odstupanja od nominiranih i ostvarenih količina i zakup transportnog kapaciteta vjerojatno će biti redovita pojava), primjenjuju i krajnjim kupcima objašnjavaju faktore korekcije (a sada se predlaže i uvođenje novog trećeg faktora korekcije obujma zbog svođenja izmjerenih količina plina sa mjeriteljskih standardnih uvjeta 15 °C na 0 °C) itd.

Ove predložene promjene cijelog paketa akata MPPDS i OU nisu ni na koji način razmotrene niti s distributerima niti s opskrbljivačima krajnjih kupaca na distribucijskom sustavu bilo pojedinačno, bilo kroz Udruženje distributera i opskrbljivača prirodnim plinom HGK. One očito imaju cilj zadovoljiti pojedinačne interese pojedinih zainteresiranih strana. Čak šta više ove izmjene nisu uzele u obzir niti prijedloge i zaključke zadnjeg sastanka koje je na inicijativu Udruženja distributera i opskrbljivača prirodnim plinom HGK održano s predstavnicima HERA-e, Plinacra i HROTE-a početkom godine. Osim u dijelu obveze opremanja pojedinačnih OMM s naprednim mjeriteljskim sustavom daljinskog očitavanja ne specifičnih potrošača (sušara), nije propisana obaveza opremanja svih potrošača, a prije svega TM5 i TM4, naprednim mjerilima s daljinskim očitavanjem, već se umjesto zaključka sa sastanka o korištenju podataka iz ROMM-a, kao izvora podatka za obračun isporučenih količina plina između opskrbljivača i njihovih voditelja bilančnih skupina, te korištenje kapaciteta transportnog sustava, propisuju dodatne obaveze distributerima koje oni bez sustava daljinskog očitavanja svih plinomjera ne mogu ispuniti, a takvi netočni podaci s procjenama stanja plinomjera na zadnji dan u mjesecu postaju mjerodavni za sve obračune uključivo i slanje računa krajnjim potrošačima.

Smatramo da distributeri plina ne znaju iznos svojih tehničkih gubitaka na dnevnoj, mjesečnoj i godišnjoj razini i da nisu u mogućnosti kupovati plin i zakupljivati transportne kapacitete za nabavu plina za pokrivanje gubitaka na tržištu. Količina plina potrebna za pokrivanje tehničkih gubitaka nije konstantna i nije predvidiv broj i znatno odstupa od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, pa u konačnosti i na godišnjoj razini. Apsolutno je nemoguće predvidjeti potrebne količine plina koje nastaju osim zbog tehničkih gubitaka mjerenja, gubitaka propuštanja, ispuštanja zbog izvođenja radova, oštećivanja plinovoda i plinskih priključaka od strane trećih osoba i pomaka u očitavanju koje nastaje uslijed ne postojanja daljinskog očitavanja plinomjera kod svih kupaca priključenih na distribucijski sustav. Nemamo ništa protiv da se kupnja plina

za gubitke na tržištu omogućiti integriranim distributerima-opskrbljivačima koji obavljaju djelatnost opskrbe plinom s količinama koje sami nabavljaju za potrebu opskrbe svojih kupaca, ali smatramo da Opskrbljivači u obvezi javne usluge trebaju i dalje imati obavezu isporuke plina onim distributerima koji ne obavljaju djelatnost opskrbe. Ako netko može nabavljati plin po povoljnijim uvjetima onda mu to treba omogućiti ali mora postojati i referentna cijena da bi se znalo šta je to povoljnije, a što nepovoljnije, a poglavito jer je distribucija plina regulirana djelatnost. Opskrbljivači u obvezi javne usluge također obavljaju reguliranu djelatnost i sami su se javili na natječaj za obavljanje ove djelatnosti na nekom distribucijskom području i ponudili su cijenu za ovu uslugu koja osim opskrbe kućanstava u OJU uključuje i isporuku plina za nadoknadu gubitaka distributeru na njegovom području. Obzirom na ne postojanje OVT koji je ranije isporučivao plin OOJU za nadoknadu gubitaka u distribucijskim sustavima smatramo da cijena plina za nadoknadu gubitaka po kojoj OOJU prodaje plin ODS treba biti jednaka cijeni plina za opskrbu kućanstava u obvezi javne usluge na tom distribucijskom području.

Isto tako smatramo da novo dodanim stavcima 21. i 22. članka 68. nije postignuta svrha bolje i kvalitetnije usluge za krajnje kupce, kao niti za distributere, niti opskrbljivače prirodnim plinom na distribucijskim sustavima, već se sa stvarnih podataka dobivenih očitanjem plinomjera prelazi na procijene očitavanja plinomjera na zadnji dan u mjesecu koje će dovesti do velikog nezadovoljstva krajnjih kupaca i velikog broja reklamacija. Postavlja se i pitanje dostave očitavanja stanja plinomjera od strane krajnjeg kupca ako se ono mora svesti na zadnji dan u mjesecu.

Naše je mišljenje da ovakav sustav koji počiva na stanju plinomjera na zadnji dan u mjesecu moguće ostvariti samo i isključivo uz ugradnju „smart meteringa“ kod svih krajnjih potrošača priključenih na distribucijski sustav, a poznato je svima da se u ovom trenutku ne nalazimo na takvoj tehnološkoj razini. Procjena potrošnje na kraju svakog mjeseca kojom bi se očitavanja plinomjera svela na zadnji dan u mjesecu akumulirati će tu pogrešku, a povijesni podaci potrošnje na zadnji dan u mjesecu ne postoje jer su očitavanja plinomjera rađena sukladno važećim Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (u daljem tekstu MPPDS) i ona nisu svedena na zadnji dan u mjesecu. Postojeći software-i koje koriste distributeri ne podržavaju takvu mogućnost da se procjenjuju očitavanja plinomjera, pri čemu se moraju čuvati i podaci o očitanjima i podaci o procijenjenim stanjima plinomjera, a poglavito kako je u ovim liD OU propisano sva očitavanja plinomjera koja nisu izvršena na zadnji dan u mjesecu da se moraju svesti procjenom na zadnji dan u mjesecu, uz veliku promjenu da se takvi podaci više ne dostavljaju opskrbljivaču nego operatoru tržišta plinom, te u slučaju zadržavanja ovakvih odredbi, s kojima se apsolutno ne slažemo, napominjemo da primjena ovakve odredbe u tako kratkom roku prilagodbe do 01.10.2021. uz nepoznati dan stupanja na snagu ovih liD OU je više nego upitna.

Operator transportnog sustava i voditelji bilančnih skupina iz podataka koje će prema prijedlogu ovih liD MPPDS distributeri morati unositi u ROMM imaju mogućnost dobivanja podataka temeljem „preračunavanja i procjena“ kakve god žele u svrhu obračuna svoje usluge ali distributeri, opskrbljivači i potrošači do stvaranja tehničkih preduvjeta, tj. ugradnje 100% daljinskog očitavanja kod svih potrošača, ne bi trebali temeljiti svoje obračune i račune za plin na procjenama već na stvarnim podacima dobivenim očitanjem plinomjera jer je to u skladu i sa Zakonom o zaštiti potrošača.

Članak 4.:

Izmjene i dopune članka 13. MPPDS

Smatramo da distributeri plina ne znaju iznos svojih tehničkih gubitaka na dnevnoj, mjesečnoj i godišnjoj razini i da nisu u mogućnosti kupovati plin i zakupljivati transportne kapacitete za nabavu plina za pokrivanje gubitaka na tržištu. Količina plina potrebna za pokrivanje tehničkih gubitaka nije konstantna i nije predvidiv broj i znatno odstupa od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, pa u konačnosti i na godišnjoj razini. Apsolutno je nemoguće predvidjeti potrebne količine plina koje nastaju osim zbog tehničkih gubitaka mjerenja, gubitaka propuštanja, ispuštanja zbog izvođenja radova, oštećivanja plinovoda i plinskih priključaka od strane trećih osoba i pomaka u očitavanju koje nastaje uslijed ne postojanja daljinskog očitavanja plinomjera kod svih kupaca priključenih na distribucijski sustav. Nemamo ništa protiv da se kupnja plina za gubitke na tržištu omogući integriranim distributerima-opskrbljivačima koji obavljaju djelatnost opskrbe plinom s količinama koje sami nabavljaju za potrebu opskrbe svojih kupaca, ali smatramo da Opskrbljivači u obvezi javne usluge trebaju i dalje imati obavezu isporuke plina onim distributerima koji ne obavljaju djelatnost opskrbe. Ako netko može nabavljati plin po povoljnijim uvjetima onda mu to treba omogućiti ali mora postojati i referentna cijena da bi se znalo šta je to povoljnije, a što nepovoljnije, a poglavito jer je distribucija plina regulirana djelatnost. Opskrbljivači u obvezi javne usluge također obavljaju reguliranu djelatnost i sami su se javili na natječaju za obavljanje ove djelatnosti na nekom distribucijskom području i ponudili su cijenu za ovu uslugu koja osim opskrbe kućanstava u OJU uključuje i isporuku plina za nadoknadu gubitaka distributeru na njegovom području. Obzirom na ne postojanje OVT koji je ranije isporučivao plin OOJU za nadoknadu gubitaka u distribucijskim sustavima smatramo da cijena plina za nadoknadu gubitaka po kojoj OOJU prodaje plin ODS treba biti jednaka cijeni plina za opskrbu kućanstava u obvezi javne usluge na tom distribucijskom području.

Prijedlog Izmjena i dopuna MPPDS:

Smatramo da članak 13. MPPDS treba ostati kakav je i bio do sada uz dodatak stavka 15. kojim bi se dodano omogućila distributerima-opskrbljivačima koji to žele da na tržištu nabavljaju plin i rokovima u kojima to mogu napraviti, uz obavezu obavješćivanja OOJU o toj namjeri za plinsku godinu unaprijed.

Isto tako umjesto stavka 14. kojim je regulirana cijena i obaveza OVT-u, propisati cijenu plina za nadoknadu gubitaka po kojoj OOJU prodaje plin ODS.

Članak 5.:

Izmjene i dopune članak 13.a MPPDS

Smatramo da distributeri plina ne znaju iznos svojih tehničkih gubitaka na dnevnoj, mjesečnoj i godišnjoj razini i da nisu u mogućnosti kupovati plin i zakupljivati transportne kapacitete za nabavu plina za pokrivanje gubitaka na tržištu. Količina plina potrebna za pokrivanje tehničkih gubitaka nije konstantna i nije predvidiv broj i znatno odstupa od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, pa u konačnosti i na godišnjoj razini. Apsolutno je nemoguće predvidjeti potrebne količine plina koje nastaju osim zbog tehničkih gubitaka mjerenja, gubitaka propuštanja, ispuštanja zbog izvođenja radova, oštećivanja plinovoda i plinskih priključaka od strane trećih osoba i pomaka u očitavanju koje nastaje uslijed ne postojanja daljinskog očitavanja plinomjera kod svih kupaca priključenih na distribucijski sustav. Nemamo ništa protiv da se kupnja plina za gubitke na tržištu omogući integriranim distributerima-opskrbljivačima koji obavljaju djelatnost opskrbe plinom s količinama koje sami nabavljaju za potrebu opskrbe svojih kupaca, ali smatramo da Opskrbljivači u obvezi javne usluge trebaju i dalje imati obavezu isporuke plina onim distributerima koji ne obavljaju djelatnost opskrbe. Ako netko može nabavljati plin po povoljnijim uvjetima onda mu to treba omogućiti ali mora postojati i referentna cijena da bi se znalo šta je to povoljnije, a što nepovoljnije, a poglavito jer je distribucija plina regulirana djelatnost. Opskrbljivači u obvezi javne usluge također obavljaju reguliranu djelatnost i sami

su se javili na natječaju za obavljanje ove djelatnosti na nekom distribucijskom području i ponudili su cijenu za ovu uslugu koja osim opskrbe kućanstava u OJU uključuje i isporuku plina za nadoknadu gubitaka distributeru na njegovom području. Obzirom na ne postojanje OVT koji je ranije isporučivao plin OOJU za nadoknadu gubitaka u distribucijskim sustavima smatramo da cijena plina za nadoknadu gubitaka po kojoj OOJU prodaje plin ODS treba biti jednaka cijeni plina za opskrbu kućanstava u obvezi javne usluge na tom distribucijskom području.

Prijedlog Izmjena i dopuna MPPDS:

Smatramo da članak 13. MPPDS treba ostati kakav je i bio do sada uz dodatak stavka 15. kojim bi se dodano omogućila distributerima-opskrbljivačima koji to žele da na tržištu nabavljaju plin i rokovima u kojima to mogu napraviti, uz obvezu obavješćivanja OOJU o toj namjeri za plinsku godinu unaprijed.

Isto tako umjesto stavka 14. kojim je regulirana cijena i obaveza OVT-u, propisati cijenu plina za nadoknadu gubitaka po kojoj OOJU prodaje plin ODS.

Članak 8.:

Izmjene i dopune MPPDS članak 62.

U članku 62. stavka 3. smatramo da opis neće zadovoljiti ako u istom TM ima 2 ili više takva krajnja potrošača koji ne troše plin u istim mjesecima. Npr. Sušare za pšenicu i kukuruz suše proizvode tijekom 6., 7. i 10., 11., i 12. mjeseca.

Smatramo da bi bolji opis bio:

Potrošači s nespecifičnom potrošnjom su potrošači koji ne koriste plin tijekom cijele godine već nekoliko dana u godini, kao što su sušare i slično.

Članak 10.:

Izmjene i dopune MPPDS članak 68.

U članku 68. nedostaje pojam „dojavljeno od strane krajnjeg korisnika“

podatak da li je stanje očitano ili procijenjeno ili dojavljeno od strane krajnjeg korisnika

članak 68. stavak 21. i stavak 22.

Smatramo da ovim novo dodanim stavcima nije postignuta svrha bolje i kvalitetnije usluge za krajnje kupce, kao niti za distributere, niti opskrbljivače prirodnim plinom na distribucijskim sustavima, već se sa stvarnih podataka dobivenih očitanjem plinomjera prelazi na procijene očitavanja plinomjera na zadnji dan u mjesecu koje će dovesti do velikog nezadovoljstva krajnjih kupaca i velikog broja reklamacija. Postavlja se i pitanje dostave očitavanja stanja plinomjera od strane krajnjeg kupca ako se ono mora svesti na zadnji dan u mjesecu.

Naše je mišljenje da ovakav sustav koji počiva na stanju plinomjera na zadnji dan u mjesecu moguće ostvariti samo i isključivo uz ugradnju „smart meteringa“ kod svih krajnjih potrošača priključenih na distribucijski sustav, a poznato je svima da se u ovom trenutku ne nalazimo na takvoj tehnološkoj razini. Procjena potrošnje na kraju svakog mjeseca kojom bi se očitavanja plinomjera svela na zadnji dan u mjesecu akumulirati će tu pogrešku, a povijesni podaci potrošnje na zadnji dan u mjesecu ne postoje jer su očitavanja plinomjera rađena sukladno važećim Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (u daljem tekstu MPPDS) i ona

nisu svedena na zadnji dan u mjesecu. Postojeći software-i koje koriste distributeri ne podržavaju takvu mogućnost da se procjenjuju očitavanja plinomjera, pri čemu se moraju čuvati i podaci o očitanjima i podaci o procijenjenim stanjima plinomjera, a poglavito kako je u ovim liD OU propisano sva očitavanja plinomjera koja nisu izvršena na zadnji dan u mjesecu da se moraju svesti procjenom na zadnji dan u mjesecu, uz veliku promjenu da se takvi podaci više ne dostavljaju opskrbljivaču nego operatoru tržišta plinom, te u slučaju zadržavanja ovakvih odredi s kojima se apsolutno ne slažemo napominjemo da primjena ovakve odredbe u tako kratkom roku prilagodbe do 01.10.2021. uz nepoznati dan stupanja na snagu ovih liD OU je više nego upitna.

Operator transportnog sustava i voditelji bilančnih skupina iz podataka koje će prema prijedlogu ovih liD MPPDS distributeri morati unositi u ROMM imaju mogućnost dobivanja podataka temeljem „preračunavanja i procjena“ kakve god žele u svrhu obračuna svoje usluge ali distributeri, opskrbljivači i potrošači do stvaranja tehničkih preduvjeta, tj. ugradnje 100% daljinskog očitavanja kod svih potrošača, ne bi trebali temeljiti svoje obračune i račune za plin na procjenama već na stvarnim podacima dobivenim očitanjem plinomjera jer je to u skladu i sa Zakonom o zaštiti potrošača.

Članak 20.:

Smatramo da je rok za stupanje na snagu i primjenu ovih Izmjena i dopuna ovih OU neprimjereno kratak.

Članak 21.:

Smatramo da je rok za stupanje na snagu i primjenu ovih Izmjena i dopuna ovih OU neprimjereno kratak.

PRILOG 2. – smatramo da treba korigirati ogrjevnju vrijednost na standardne mjeriteljske uvjete, a ne korigirati obujam plina utvrđen ispravno umjerenim plinomjerom

Prelazak obračuna energije sadržane u izmjerenom volumenu plina sa donje ogrjevne vrijednosti H_d na gornju ogrjevnu vrijednost H_g , sam po sebi ne bi trebao biti problem, dodatno se nepotrebno komplicira zbog promjene referentnih uvjeta pri kojima se utvrđuje kvaliteta plina sa (15/15 °C) na (0/25 °C) zbog čega se prijedlogom cijelog paketa ovih propisa od MPPDS, OU , te Mrežnih pravila transportnog sustava (u daljem tekstu MPTS) uvodi novi faktor korekcije volumena plina na 0 °C koji se primjenjuje kod svih krajnjih potrošača, odnosno cca 710.000 krajnjih potrošača, prirodnog plina u RH.

UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/703 od 30. travnja 2015. o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka propisuje način razmjene podataka kod prekogranične trgovine, te se koristi za trgovinu plinom na europskom tržištu i zakup transportnih kapaciteta izvan Hrvatske, te zakup kapaciteta na interkonekcijama sa Slovenijom i Mađarskom, kao i uvjete za izradu statističkih izvještaja za potrebe različitih nacionalnih i europskih tijela koje dostavlja HERA (Državni zavod za statistiku, ACER, CEER i EUROSTAT) kako bi se svi podaci sveli na iste referentne uvjete. Međutim, ova Uredba ni na koji način ne propisuje da nacionalna zakonodavstva trebaju mijenjati zakonsko mjeriteljstvo, odnosno standardne referentne uvjete mjerenja isporučenih količina plina. Čak što više prema našim saznanjima sva europske zemlje izuzev Poljske koriste standardne mjeriteljske uvjete 15 °C i 1013,25 hPa, dok jedino Poljska

koja koristi normalne mjeriteljske uvjete 0 °C i 1013,25 hPa iste koristi samo za plinomjere bez temperaturne kompenzacije i korektore obujma plina (za sve plinomjere s temperaturnom kompenzacijom referentni uvjeti su kod 15 °C). Tako da je svođenje mjerenih podataka s plinomjera sa 15 °C na 0 °C nepotrebno opterećivanje cijelog sustava uključujući i krajnje kupce kada se potpuno isti rezultat dobiva svođenjem ogrjevnosti Hg (0/25 °C) na referentne standardne uvjete isporuke 15 °C, 1013,25 hPa. Isto je vidljivo i iz analize koju je RGN napravio na zahtjev HERA-e „POPRAVNI DOKUMENT UZ UPITNIK O POTENCIJALNOJ PROMJENI PARAMETARA STANDARDNE KVALITETE PLINA U REPUBLICI HRVATSKOJ“ strana 35, Slika 17. „Usporedba obračuna energije korištenjem gornje i donje ogrjevnosti na pojedinim dijelovima plinskog tržišta u članicama Europske unije i Hrvatskoj“ iz kojeg je isto tako vidljivo da se i u članicama EU ne koristi ista ogrjevnost na razini transporta plina i na razini opskrbe krajnjih kupaca na distribucijskim sustavima.

Dakle prema našem mišljenju nema zapreka da se prijeđe i na razini distribucijskih sustava s Hd na Hg, u koliko je to potrebno, ali bez potrebe da se narušava cijeli mjeriteljski sustav RH. Predlažemo da se promjene referentnih uvjeta za utvrđivanje Hg (0/25 °C) provedu korekcijom ogrjevnosti plina na referentne standardne uvjete isporuke 15 °C, a ne korekcijom izmjerenih količina plina (volumena). Time bi se postigao isti cilj ali bez potrebe da se time zamara cijeli plinski sustav i 710.000 krajnjih potrošača.

Privitak:

- dopis tvrtke Berhe dobavljača plinomjera u RH
- Analiza RGN na zahtjev HERA-e – str. 35 - Slika 17

Smatramo da bi trebalo umjesto svođenja Obujma plina s 15 °C na 0 °C svesti gornju ogrjevnost Hg (0/25 °C) na vrijednost Hg_(15/25 °C). Na taj način izbjeglo bi se nepotrebno objašnjavanje krajnjim kupcima zašto se najprije sve izmjeren količine najprije svode na 15 °C, a onda nekim novim faktorom preračunavaju na 0 °C. Rezultat je potpuno isti.

Prijedlog izmjena PRILOGA 2:

Energija sadržana u plinu u kWh dobiva se množenjem obujma plina utvrđenog mjerenjem na plinomjeru i korigiranog na standardne mjeriteljske uvjete 15 °C i 1013,25 hPa s ogrjevnom vrijednošću Hg_(15/25 °C), a izračunava se na način:

$$E \text{ (kWh)} = O_{(0 \text{ °C})} \times Hg_{(0/25 \text{ °C})} = O_{(15 \text{ °C})} \times 0,9476 \times Hg_{(0/25 \text{ °C})}$$

$$O_{(0 \text{ °C})} = O_{(15 \text{ °C})} \times 0,9476$$

$$E \text{ (kWh)} = O_{(15 \text{ °C})} \times Hg_{(15/25 \text{ °C})}$$

$$Hg_{(15/25 \text{ °C})} = 0,9476 \times Hg_{(0/25 \text{ °C})}$$

- **Radnik-plin d.o.o.**

Načelne primjedbe:

Predviđeni rokovi za usklađivanje sa propisima su prekratki s obzirom da se radi o izrazitim promjenama koje zahtijevaju provjeru i analizu većih količina podataka.

Obračun potrošnje plina kod krajnjih kupaca bi morao ostati kakav je, pošto su krajnji kupci sa njime upoznati i mogu ga analizirati. Uvođenjem dodatnih koeficijenata se otežava pozicija ODS-a u izradi obračuna potrošnje plina koji je kupcima trenutno prihvatljiv i jasan. Nastavno, kWh ostaju određeni u jednakoj količini i obračunska su jedinica, razlika u količinama se odnosi samo na m³, stoga predlažemo da OTS vrši obračun na normalne referentne uvjete za potrebe mjerenja količina na transportnom sustavu, a ODS koristi standardne referentne uvjete kao i do sada.

Članak 2.:

Iskazane u primjedbama na čl. 10.

Članak 3.:

U dosadašnjoj praksi, ODS je nabavu plinu za pokrivanje gubitaka vršio preko opskrbljivača u obvezi javne usluge, što je bilo adekvatno za ODS-a iz razloga što je cijena plina regulirana, kao što je ujedno i sama djelatnost distribucije plina. Ukoliko se nabava plina za gubitak vrši na tržištu, postavlja se pitanje uređivanja obveza ODS-a kao kupca plina, poput rezervacija kapaciteta, prednominiranja količina plina koji su posve nepoznati podaci na ODS-u. Iz prethodno navedenog ODS-u proizlaze razni troškovi poput transporta, skladištenja, energije uravnoteženja i potencijalnih ugovornih kazni. ODS-u je teško (naročito u tako kratkom roku) planirati potrebnu potrošnju po mjesecima ili čak i u danima, a sve utiče na konačni trošak nabave plina. Također je potrebno definirati najveću prihvatljivu cijenu nabave plina za gubitak. Smatramo da je praktičniji sustav kao što je bio i dosad, gdje su sve navedene radnje bile izvršene od strane opskrbljivača u obvezi javne usluge koji je ionako te radnje vršio za kupce korisnike javne usluge, te ako bi se radila usporedba, trošak transporta za same količine plina za pokrivanje gubitaka bi bio itekako veći nego kada se uračuna zajedno sa količinama za korisnike opskrbe kao javne usluge. ODS ne može procijeniti troškove vezane uz nabavu plina za pokrivanje gubitka prilikom izrade zahtjeva za izmjenu tarifnih stavki, te se postavlja i pitanje opravdanosti troškova (primjerice neispravna rezervacija transporta) a i da li će postojeća tarifna stavka biti dostatna za pokrivanje troškova vršenja distribucije. Također bi napomenuli da su OOJU koji su se prijavljivali na natječaj za opskrbu kao javnu uslugu bili upoznati sa činjenicom da će osim vršenja usluga opskrbe krajnjih kupaca, vršiti i uslugu prodaje plina ODS-ovima za gubitak plina. Zbog svega navedenog se izrazito protivimo navedenim izmjenama članka.

Članak 4.:

Protivimo se navedenim izmjenama zbog navedenog za prethodni članak. Nadalje, s obzirom da je u čl. 13a. MPPDS-a propisano da ODS dostavlja u ROMM stvarnu godišnju stopu gubitaka koja se naknadno koristi za alokacije isporučениh količina plina, predlažemo da se

obračun gubitaka plina u čl. 13. izmijeni na način da se mjesečni gubitak plina određuje kao suma ukupno zaprimljenih količina u hidrauličku cjelinu pomnožena sa odgovarajućom stopom gubitaka iz čl. 13a. Također u čl. 13a. izmijeniti da se u ROMM upisuje podatak o procijenjenim gubicima za naredni period., tako da se alokacije poklapaju sa procijenjenim gubicima.

Članak 5.:

Sva mjerila plina na području Hrvatske postavljena kod krajnjih kupaca su umjerena na normalne referentne uvjete, tj. na temperaturi od 15°C. Prijedlog usklade propisa sa EU zbog poboljšanja funkcioniranja tržišta na razini dobavljača i OTS-a. S obzirom da je kWh obračunska jedinica na svim razinama, a definicija kWh-a se ne mijenja, ne vidimo nikakvu korist dodatnog kompliciranja obračuna plina. Dapače i postojeći sustav je teško objasniti kupcima, naročito ogrjevnju vrijednost plina. Predlažemo da se postojeći način obračuna plina za krajnjeg kupca ne mijenja, a neka OTS gdje je potrebno vrši pretvorbu m³ i ogrjevne vrijednosti ovisno o razini funkcioniranja. Smatramo da nema smisla da se vrši kompleksniji obračun potrošnje plina na više mjernih točaka, i to pogotovo gdje kupci mogu puno teže shvatiti tematiku, a zapravo za njih nema promjene.

Članak 6.:

Isto kao i prethodni članak.

Članak 7.:

Isto kao i čl. 5.

Članak 8.:

Stavkom 3. je propisan uvjet ugradnje opreme za daljinsko očitavanje. Proveli smo analizu podataka na našem sustavu i smatramo da ne dobivamo realne rezultate. Najveći problem je što potrošači poput sušara imaju potrošnju u pravilu 3 do 5 mjeseci u godinu i automatski po uvjetu od 7 ili više mjeseci potrošnje koja značajno odstupa nisu OMM sukladno st.3. Slično tome prilikom analize OMM-ovi čija potrošnja ovisi samo o vanjskoj temperaturi su zadovoljili kriterije, što je uzrokovano činjenicom da kad se razmatra prosječna potrošnja navedeni OMM-ovi jednostavno značajno odstupaju zbog izrazite razlike u ukupnoj mjesečnoj potrošnji. Predlažemo da se uvjetuje da su na OMM-u ugrađena trošila čija potrošnja ne ovisi o vanjskim temperaturnim uvjetima i čija snaga čini barem 50% ukupne instalirane snage na OMM-u. Također potrebno je definirati da li se svake godine treba ponovno provjeravati status OMM-a zbog promjene OMM-a.

Članak 10.:

U stavku 13. smanjen je rok ispravka podataka sa 3 na 2 radna dana što nam otežava usklađivanje poslovanja sa propisima. U stavicima 21-23 se propisuje obveza ODS-u preračunavanja očitavanja stanja na zadnji dan očitavanja. S obzirom da mi nismo u mogućnosti točno ustvrditi dnevnu potrošnju, efektivno takvo stanje postaje procjena za koju nije ni propisan postupak određivanja, tj. ODS treba odrediti sustav procjenjivanja, platiti izmjenu

sustava za obračun potrošnje plina i objasniti kupcima način određivanja isporučenih količina plina. Nastavno predloženi model dostave podataka u ROMM uopće ne predviđa obradu reklamacija niti promjena brojila.

Članak 18.:

Isto kao i za čl. 5.

Članak 19.:

Propisani rokovi za usklađivanje s propisima su prekratki

Članak 20.:

Propisani rokovi za usklađivanje s propisima su prekratki

- **Brod-plin d.o.o.**

Članak 8.:

Podaci o obračunskim mjernim mjestima sa specifičnom potrošnjom

Na temelju prijedloga novih MPPDS čl. 62. stavak 3. „Obračunskim mjernim mjestom krajnjeg kupca koji nije kućanstvo i čiji profil potrošnje značajno odstupa od standardnog profila potrošnje odgovarajućeg tarifnog modela na pojedinoj hidrauličkoj cjelini, iz stavka 1. ovoga članka, smatra se ono obračunsko mjerno mjesto na kojem je potrošnja plina u sedam ili više pojedinih kalendarskih mjeseci, iskazana prosječno za posljednje tri godine, najmanje za 100% veća ili manja od prosječne trogodišnje potrošnje plina u istim mjesecima na svim obračunskim mjernim mjestima istog tarifnog modela na pojedinoj hidrauličkoj cjelini“, ustanovili smo da se metoda pokazala dobra kod lociranja potrošača s većim udjelom potrošnje u svojem tarifnom modelu (naročito kod TM5) i potrošača s intervalnom potrošnjom (sušare, asflatne baze...) , uz malu problematiku potrošača koji su priključeni tijekom 2020.godina na plinski sustav. Spomenuta metoda nije locirala potrošače koji imaju potrošnju tijekom cijele godine (pekare, kuhinje, ...), pa predlažemo da se nadopuni metoda s omjerom ljeto/zima koji je veći ili jednak od 0.5.

Članak 10.:

Preračunavanje potrošnje plina na zadnji dan u mjesecu

Na temelju prijedloga MPPDS, čl. 68 stavak 20., stavak je na granici primjenjivosti, jer uz važeću metodologiju raspodjele količina plina i još uvođenjem dodatnog preračunavanja samog očitavanja stvorit će se „pomutnja“ kod samih operatora distributivnih sustava. Uz dodatne troškove ERP sustava, upitno je li odražavanje ERP sustava uopće može prilagoditi softver i nema propisane forme preračunavanja, pa će doći do različitih načina preračunavanja kod različitih distributera. Također će doći do velikog broja reklamacija kod potrošača koji su dostavili stanje plinomjera (pogotovo putem fotografije, što je kod nas postala forma za prijavu „samoočitavanja“). Nakon zadnjih par zakonskih izmjena izgubiti će se definicija očitano stanja plinomjera od strane ODS-a.

Korigiranje podataka kod krivog očitavanja -reklamacije

Na temelju prijedloga MPPDS, čl. 68 stavak 13., kod korigiranja podataka kod krivog očitavanja, potrebno je detaljnije u MPPDS propisati do kojeg datuma krajnji kupac ima pravo napraviti prigovor (reklamaciju) na očitano stanje plinomjera (račun), budući da već sada imamo spomenutu problematiku, jer se krajnji kupci redovno žale na račun (odnosno očitavanje) koji zna biti izdan prije više od 3 mjeseca.

Nadalje tu je i problem podataka u bazi distributera koji će se kreirati nakon reklamacija , a koji će biti „različit“ od onog koji je distributer dostavio u ROMM , a na osnovu kojeg je opskrbljivač ispostavio račun.

- **Termoplin d.d.**

Načelne primjedbe:

Prijedlozi i komentari u kontekstu odredbi MPDS primjenjuju se i na povezane odredbe OU.

Članak 3. i 4.:

Rezime:

Opskrbljivač plinom za pokrivanje gubitaka određuje se natječajem koji se objavljuje na web stranici i najmanje jednom javnom glasilu. Osnovni kriterij za odabir je najniža cijena. Plin se kupuje na tržišnim principima.

Prijedlog/komentar:

Trošak gubitka plina u mreži jedna je od stavaka koje sudjeluju u strukturi tarife distribucije. Slijedom navedenog smatramo kako ovdje tržišni princip nije opravdan niti ostvariv posebno ne u sustavima koji imaju i opskrbu i distribuciju unutar istog energetskeg subjekta te obavljaju i javnu uslugu na postojećem distribucijskom području. Predlažemo da se cijena plina za pokrivanje gubitaka u mreži odredi u iznosu cijene plina za javnu uslugu, a koja je određena javnim natječajem za konkretno distributivno područje, a da se za opskrbljivača odredi odabrani opskrbljivač u obvezi javne usluge. Tržišni pristup gubicima ne bi smio biti dozvoljen jer se radi o reguliranoj stavci ODS-a. Standardnu nabavu plina nije moguće realizirati kad je riječ o gubicima jer svaka nabava plina za sobom povlači i niz drugih elemenata poput dnevne nominacije, dnevnog i mjesečnog obračuna, a što u okolnostima nepredvidivosti tehničkih gubitaka u mreži ne može imati konstantni i prepoznatljivi dijagram.

Članak 5., 6. i 7.:

Rezime:

Pretvorba obujma plina utvrđenog pri standardnim uvjetima na obujam plina pri temperaturi plina 0°C, u svrhu iskazivanja i obračuna energije plina pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti, provodi se korištenjem pretvorbenog faktora u skladu s Prilogom 2. ovih Mrežnih pravila. Obujam plina na 0°C = 0,9476 x obujam 15°C.

Prijedlog/komentar:

Ovim izmjenama i dopunama uvode se promjene koje će se odraziti na računima krajnjih kupaca, i koje će već nakon listopada 2021. godine izazvati niz pitanja. Nažalost, opskrbljivači koji bi trebali znati odgovoriti krajnjim kupcima na postavljena pitanja kako se ove promjene manifestiraju na isporučenu količinu energije (kWh), ali i jediničnu cijenu opskrbe kn/kWh u ovom trenutku nisu adekvatno informirani. Smatramo kako je za preračunavanje na gornju ogrjevnu vrijednost potrebna znatno bolja pripremljenost u obliku informiranja opskrbljivača i krajnjih kupaca. U ovom trenutku razgovaramo o promjeni za koju nam nije prezentirana niti jedna simulacija novog izračuna (npr. na nekoliko specifičnih mjernih mjesta pojedinih tarifnih modela). Isto tako nije utvrđena obveza i rokovi ažuriranja postojećih tarifnih stavki pretvorbom na gornju ogrjevnu vrijednost. Nova plinska godina počinje za dva mjeseca što znači da su tržišni ugovori s krajnjim kupcima sklopljeni puno ranije, bez adekvatne informacije o ovoj promjeni koja zahvaća količinu isporučene energije, ali i jedinične cijene.

Predlažemo da se prelazak na gornju ogrjevnju vrijednost uvede od 1.10.2022. godine, a da se u narednom razdoblju od 12 mjeseci provedu adekvatne radnje na usuglašavanju samog izračuna te informiranju kako opskrbljivača tako i krajnjeg kupca.

Članak 8.:

Rezime:

Obveza dnevnog očitavanja mjernog mjesta na kojem je potrošnja plina u sedam ili više pojedinih kalendarskih mjeseci, iskazana prosječno za posljednje tri godine, najmanje za 100% veća ili manja od prosječne trogodišnje potrošnje plina u istim mjesecima na svim obračunskim mjernim mjestima istog tarifnog modela na pojedinoj hidrauličkoj cjelini.

Prijedlog/komentar:

Primarna inicijativa za ugradnjom opreme daljinskog očitavanja OMM TM3 do TM5 uvjetovana je Metodologijom za predviđanje preuzimanja plina i raspodjelu energije plina na izlazima iz transportnog sustava koji su ulaz u distribucijski sustav (Prilog II. MPTS) i stavom regulatora da se predmetna metodologija primjenjuje na obračun transporta, ali ne i na obračun količina u odnosu opskrbljivač-veledobavljač. Smatramo kako parametar prosječne trogodišnje potrošnje plina nije adekvatan pokazatelj jer opremanje mjernih mjesta treba usmjeriti na mjerna mjesta ovog trenutka tj. mjerna mjesta čija potrošnja plina danas odstupa od standardnog dijagrama. Ukoliko zadržavamo predmetnu odredbu potrebno je odgovarajućim propisom definirati kako se radi o ulaganju koje se priznaje u tarifnu stavku distribucije.

Članak 10.:

Rezime:

Korisnik sustava je opskrbljivač kojem ODS šalje podatke o očitavanju i potrošnji plina te se ovim prijedlogom zamjenjuje sa OTP koji će prikupljati i obrađivati podatke svih ODS-a i svih OMM na razini RH. Očitana stanja se preračunavaju na stanja, **na zadnji dan** u mjesecu.

Prijedlog/komentar:

Termoplin d.d. protivi se i ne podržava primjenu ove odredbe MPDS iz nekoliko razloga:

- ROMM ovim prijedlogom postaje centralno mjesto svih očitanih stanja plinomjera u Republici Hrvatskoj, iako pojedinačni operatori već imaju razvijene sustave za unos očitavanja, obradu podataka i slanje istih na adrese opskrbljivača. Za pretpostaviti je kako na inicijativu veledobavljača, a kao rezultat negativnih efekata Metodologije raspodjele energije koja je u primjeni od 1.10.2020. godine, operatori se ovime proglašavaju neposlovnim, neprovjerenim, netransparentnim i nevjerodostojnim subjektima koji više ne mogu obavljati niti svoju primarnu ulogu - a to je obrada podataka očitanih stanja plinomjera za koje su odgovorni. Prema zakonskom ustroju primarni zadatak ODS-a je mjerno mjesto, a koje obuhvaća i očitavanje stanja na plinomjeru.
- Opravdana je sumnja u spremnost novog mehanizma kod ROMM-a, njegovu sigurnost, vjerodostojnost i točnost, kao i obveza prilagodbe postojećih sustava kako bi bili spremni na preuzimanje podataka iz ROMM-a. Operator distribucijskog sustava utvrđene pogreške mora korigirati u roku od 2 radna dana i bez odlaganja iste dostaviti OTP, te o tome obavijestiti korisnika sustava. Iz prijedloga možemo zaključiti

da ODS nije dovoljno transparentan da direktno dostavlja očitana stanja svakom korisniku sustava, ali kad se pojavi greška tada je dozvoljeno i uputno da razmijenjuje podatke direktno s opskrbljivačem. Ako je ROMM centralno mjesto za preuzimanje, tada to treba vrijediti i kod utvrđenih grešaka što znači da treba osigurati mehanizam sistemskih poruka u slučaju promjene očitanih stanja.

- Potrošnja plina utvrđuje se stanjem na plinomjeru. Krajnjem kupcu moguće je obračunati i naplatiti SAMO uslugu/robu koja je isporučena. Distribucija plina je javna usluga koja je između ostalog određena i Zakonom o zaštiti potrošača. Očitavanje plinomjera je pravilo, a procjena je izuzetak kojemu ne treba niti je dozvoljeno pribjegavati.

- Prema čl. 68. st. 1 MPDS ***očitanje plinomjera obavlja se u cilju utvrđivanja stanja plinomjera RADI OBRAČUNA I NAPLATE plina na pojedinom OMM.*** Obzirom na broj obračunskih mjernih mjesta na distributivnom području u odnosu na broj mjernih mjesta na ulazu u distribucijski sustav/izlaz iz transportnog **NIJE REALNO, NITI U TRENUTNIM OKOLNOSTIMA OSTVARIVO** da ODS očitavanje svih plinomjera obavlja zadnjeg dana u mjesecu, a što i potvrđuje odredba čl. 68. st. 4 i 5. MPDS. Kod mjesečnog očitavanja dozvoljen je raspon očitavanja +/-6 dana, a kod kućanstva npr. šestomjesečni obračun +/-15 dana. U trenutku kada ODS očita stanje plinomjera on je u obvezi očitano stanje obračunati i naplatiti od krajnjeg korisnika.
Predloženi tekst odredbe iz čl. 68. st. 21, 22 i 23 MPDS u SUPROTNOSTI je s odredbama čl. 68. st. 1, 4 i 5 MPDS te je kao takav NEPRIHVATLJIV i NEPROVEDIV u realnom okruženju.

- **U potpunosti je neprihvatljivo da se očitana stanja PRERAČUNAVAJU na zadnji dan u mjesecu iz slijedećih razloga:**
 - i. to više nije očitano, nego procijenjeno stanje - gotovo sva OMM osim onih na dnevnom očitavanju bit će na procijeni (npr. kada je zadnji dan u mjesecu neradni dan - nedjelja)
 - ii. obračun potrošnje plina na bazi procjene nikad nije ispravan i vjerodostojan podatak o očitanoj stanju brojala s kojim se usuglasio i krajnji kupac
 - iii. odgovornost za takav procijenjeni/preračunati podatak ne može preuzeti ODS
 - iv. preračunavanje treba obaviti za svako pojedino obračunsko mjerno mjesto, a da pritom nije utvrđen model preračunavanja, sustav očitavanja treba bilježiti datum očitavanja, temperature zraka, dinamiku potrošnje svakog kupca i njegove individualne navike u potrošnji plina da bi mogli doći do realnog preračunavanja - takvo prikupljanje podataka na sekundarnoj razini nije ekonomično niti realno
 - v. nije utvrđeno na koji način će se utvrđivati mjesečno stanje plinomjera iz kategorije kućanstva kada je u primjeni npr. šestomjesečni obračun jer tada nema nikakvog mjesečnog očitavanja, a podatak je neophodan kako bi se preuzeo u ROMM i iz njega utvrdila mjesečna obveza za utrošeni plin na razini veledobave plina
 - vi. ne postoji mehanizam koji bi osiguravao da preračunavanjem neće doći do "probijanja" količina koje su ušle u distribucijski sustav u tom mjesecu i koje su očitane od strane OTS-a
 - vii. **ne radi se o informativnim ili okvirnim količinama već o KOLIČINAMA temeljem kojih će se ISPOSTAVLJATI RAČUNI KRAJNJIM POTROŠAČIMA stoga bilo kakav model baziran na procjeni i/ili preračunavanju ne možemo prihvatiti.**

- **Gradska plinara Zagreb d.o.o.**

Načelne primjedbe:

Općenito vezano za MPPDS u čl 76. St (6) ne shvaćamo zbog čega tolika uviđavnost spram nelegalnoj potrošnji, čemu pretpostavka da ona ovisi o vanjskoj temperaturi, čime se predmnijeva da su kradljivci plina samo potrošači iz kategorije kućanstvo. U slučaju poduzetništva za proizvodnju (pekare!) za proizvodnju pekarskih proizvoda treba jednako energije i ljeti i zimi i time će se stimulirati neovlaštena potrošnja, jer će počinitelju iz te kategorije poduzetništva biti jeftinije plaćati trošak neovlaštene potrošnje nego legalno plaćati plin.

U svakom slučaju pozdravljamo napore na sankcioniranju potrošača koji nakon raskida ugovora samovoljno nastavljaju preuzimati plin iz distribucijskog sustava.

Pozivamo HERA-u da se dodatno uključi na području uređivanja postupanja s plinskom instalacijom budući je to područje koje je svojom neuređenošću opasno i za krajnjeg kupca i za operatora. Iz tog razloga je dodatnim zahtjevima traženo urednije opisivanje obveza i postupanja nego što je to sada ne samo u Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima, već i u samim odredbama MPPDS!

Završno, pozivamo HERA-u da ukine dvostruko javljanje promjena matičnih podataka i opskrbljivaču i operatoru opisano i člankom 59. važećih MPPDS i člankom 27. stavak 5. OUOP, jer je to nepotrebno iz naslova što operator dobiva VERIFICIRANE podatke o krajnjem kupcu za koje je interes opskrbljivača da ih ima točne iz potrebe eventualnog utuženja na ime potrošenih, a neplaćenih količina plina. Ne postoji opravdana potreba tržišta plina da i operator kontrolira „odgovarajuće isprave kojom se dokazuje vlasništvo“. Podsjećamo da operator nije inspeksijsko tijelo u ime i za račun središnje države koje će kontrolirati i odobravati ili ne odobravati promjene temeljene na tuđim ispravama. Osim što se zbunjuje i prisiljava krajnjeg kupca na dvostruko postupanje, ujedno se otvara prostor za različito tumačenje jedne te iste „isprave“ u dva različita subjekta i posljedično dva različita ishoda rješavanja zahtjeva ili tekućeg problema krajnjeg kupca. Napominjemo da je na DP GPZ-a dinamika promjena cca 1000 kom/mj i da osim da dvostruko postupanje nema nikakvog smisla, značajno se povećavaju potrebni kadrovski kapaciteti za izvršavanje nepotrebnih zadataka.

Članak 3.:

Odnosi se na članak 13,

st(6) Imamo primjedbu na to da samo opskrbljivač ima pravo pritužbe u slučaju nezadovoljstva što je diskriminatorno, ukoliko ODS nema pravo žalbe na postupanje opskrbljivača u ovom predmetu

Predlažemo dopunu:

(7) U slučaju nezadovoljstva postupanjem druge strane tijekom primjene ugovora, svaka ugovorna strana ima pravo izjaviti prigovor Agenciji.

Članak 8.:

Odnosi se na članak 62,

St (1) primjenom kriterija iz ovog stavka neće se postići željeni rezultati jer se specifičnost profila potrošnje ne može se nikako vezati uz tarifne modele koji se baziraju na kumulativu godišnje potrošnje. Specifičnosti potrošnje proizlaze iz prirode potrebe korištenja plina kao energenta.

St(3) uz ovakvu definiciju specifične potrošnje nećemo dobro izabrati OMM koja stvarno imaju specifičnu potrošnju. Matematičkim rječnikom, specifičnost se ne odražava integralom ispod krivulje opterećenja, već oblikom dijagrama opterećenja (točkama infleksije i sl.).

Iako je u ovom trenutku bez iskustva u primjeni teško koncipirati ispravnu formulaciju, vjerujemo da će se konačni primjenjivi oblik definicije sastojati od kombinacije tarifnog modela, vršne dnevne potrošnje, te vršne mjesečne potrošnje u mjesecu ostvarivanja te potrošnje plina.

Članak 10.:

Odnosi se na članak 68.

St 23., treba dostaviti i korektivni faktor, nakon zadnje alineje dodaje se alineja:

- korekcijski faktor

Bez korekcijskog faktora, stanje s brojčanika koje rezultira potrošnjom u određenom razdoblju nema nikakvu vrijednost za pretvorbu u stvarno stanje te obračun i naplatu.

Članak 16.:

Odnosi se na članak 76a, St (2) - nedostaje fiksna naknada Ts2

Predlažemo da stavak 2 glasi:

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka određuje se kao umnožak energije plina utvrđene

odgovarajućom primjenom članka 58. ovih Mrežnih pravila i tarifne stavke za isporučenu količinu plina za javnu uslugu opskrbe plinom u regulacijskom razdoblju u kojem je ista izračunata određene za distribucijsko područje operatora distribucijskog sustava na čiji sustav je krajnji kupac za kojeg se utvrđuje naknada priključen, uvećano za 100%, zbrojeno s visinom fiksne naknade za određene za distribucijsko područje operatora distribucijskog sustava na čiji sustav je krajnji kupac priključen, također uvećane za 100%.

Obrazloženje:

Trebalo bi navesti „prema cijeni energije i fiksne naknade u regulacijskom razdoblju u kojem je ista i utvrđena“ jer sve ostalo iziskuje značajan dodatan angažman usklađivanja s arhivskim podacima cijene energije i fiksne naknade.

Članak 17.:

Odnosi se na članak 77.

Predlažemo da stavak 2 glasi:

„(2) U slučaju kada je obustava isporuke izvršena, operator distribucijskog sustava uspostaviti će ponovnu isporuku plina krajnjem kupcu u roku do pet radnih dana od dana plaćanja naknade za potrošnju plina bez ugovora o opskrbi plinom, a nakon što se steknu tehnički uvjeti za opskrbu plinom.“

Obrazloženje:

Potrošač koji nakon višemjesečne i višegodišnje potrošnje bez ugovora sklopi ugovor o opskrbi plinom tek tada postaje krajnji kupac i ima prava na konzumaciju prava koja proizlaze iz zaštite potrošača. Za nove krajnje kupce ODS ima puno duži rok ponovne uspostave isporuke plina pa je u navedeno potrebno uključiti i izvanredno ispitivanje plinske instalacije i eventualno izdavanje nove energetske suglasnosti, a što je sve u roku od 2 radna dana neizvedivo. Ne postoje administrativni propisi koji bi mogli natjerati ODS da svojim ubrzanjem aktivnosti ugrozi sigurnosti potrošnje plina pa predlažemo da se ovaj prijedlog ozbiljno uzme u obzir.

PRILOG 2.:

Faktor korekcije obujma plina pri temperaturi 15°C na obujam plina pri temperaturi 0°C

U prilogu 2. prijedloga Mrežnih pravila navedeno je da se volumen plina koji je sveden na referentnu temperaturu +15°C svodi na referentnu temperaturu 0°C korištenjem faktora u iznosu 0,9476, odnosno $00^{\circ}\text{C} = 0,9476 \times 015^{\circ}\text{C}$.

Obrazloženje istog je da je donesena uredba EC 2015/703 gdje su propisani referentni uvjeti za obračun potrošnje plina i to za temperaturu izgaranja +25°C, a volumen dimnih plinova se svodi na temperaturu 0°C i tlak 101325 Pa. Isto tako kao ogrijevna moć koristi se gornja, umjesto donje, što je razumljivo.

S obzirom na gornje, stručnjaci GPZ-a proveli su proračune ukupne energije za određenu smjesu prirodnog plina (kakve su uobičajene na sustavu GPZ-a) prema ISO 6976:2016 za slučaj primjene referentnih uvjeta 25°C, 15°C/101325Pa uz primjenu faktora preračunavanja u iznosu 0,9476 i za uvjete 25°C, 0°C/101325Pa.

Rezultati proračuna ukupne energije su s razlikama reda veličine manjih od 0,01% što je zadovoljavajuće.

U mogućnosti smo dostaviti prilogu u obliku MS Excel sa navedenim proračunom

Iz navedenog proračuna i iz uvida u cijelu problematiku direktno proizlazi slijedeće:

- nije sporna primjena gornje ogrijevne moći umjesto donje,
- referentni uvjeti 25°C, 0°C/101325Pa su nepotrebni. Naime primjenom referentnih uvjeta 25°C, 15°C/101325Pa dobivaju se u energetskom smislu identični rezultati kao i primjenom predloženih referentnih uvjeta i faktora za preračunavanje u iznosu 0,9476. U slučaju primjene faktora preračunavanja prema prijedlogu HERA-e može se očekivati specifičan odaziv krajnjih potrošača koji distributerima baš i nije u interesu.
- Iz direktive EC 2015/703 ne postoji obaveza da se navedeni referentni uvjeti moraju koristiti prema svim potrošačima. O tome je već bilo govora na skupu u Opatiji 2015. godine.

Predlažemo da se korigiraju obveze na način da se primjenjuje gornja ogrijevna moć uz temperaturu izgaranja +25°C, a da se mjereni volumen svodi na +15°C i 101325Pa. U suprotnom bi svi distributeri u Hrvatskoj mogli imati ne baš ugodnu komunikaciju s krajnjim potrošačima.

Dodatno, predlažemo i izmjene važećih MPPDS (u nastavku):

Članak 4.:

Stavak 2.

Prijedlog:

Izmjena članka 4. stavak 2. točka 28.

priključak - cjevovodni dio distribucijskog sustava koji služi za prijenos plina od plinovoda do jednog ili više izlaza iz distribucijskog sustava, uključivo opremu koja je na njemu ugrađena

Obrazloženje:

Kako bi efikasno odgovorili zahtjevima za priključenje na plinski distribucijski sustav u slijedećim slučajevima:

1. kada je na jednoj građevnoj čestici izgrađeno više građevina sukladno članku 128. stavku 1. točka 2. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13,65/17, 114/18 i 39/19),
2. kada je pristup građevini prometnom površinom u vlasništvu vlasnika građevne čestice ili površina na kojoj je osnovano pravo služnosti sukladno članku 3. stavku 1. točka 33. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13,65/17, 114/18 i 39/19),
3. kada su zgrade koje se priključuju i koje su izgrađene nakon provedene plinifikacije određenog naselja, smještene uz pristupnu cestu duljine do 75 m (sukladno GUP-u Grada Zagreba i Sesveta) između koridora javne prometne površine s plinskom infrastrukturom i javne/zaštitne zelene površine oznaka: Z, Z1, Z2, Z3, Z4, i
4. kada su zgrade koje se priključuju i koje su izgrađene nakon provedene plinifikacije određenog naselja, smještene uz pristupnu cestu između koridora javno prometne površine s plinskom infrastrukturom i planirane namjene prostora: poljoprivreda, zaštitno zelenilo, neuređeno, ostalo (sukladno tematskoj karti III 4. Korištenje zemljišta, Strategijskog planiranja i razvoja grada Zagreba).

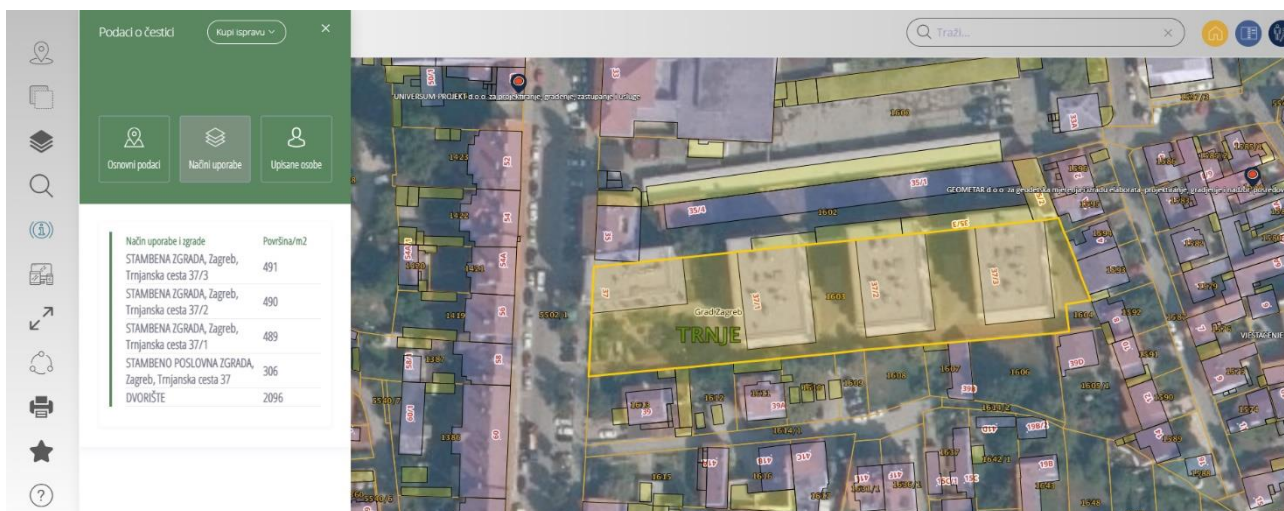
Naime, kako kroz povijest tako i danas, često se susrećemo sa zahtjevima za priključenjem na plinski distribucijski sustav više građevina koje se nalaze na jednoj građevnoj čestici ili više građevina na jednoj ili više građevnih čestica koje koriste zajednički pristupni put bilo da su suvlasnici toga puta ili imaju osnovano pravo prolaza u svrhu pristupa do građevne čestice te za priključenje zgrada uz pristupnu cestu koje su izgrađene nakon provedene plinifikacije.

Da bi se omogućilo brzo, učinkovito i ekonomski efikasno priključenje na plinski distribucijski sustav u gore navedenim slučajevima potrebno je definirati cjevovodni dio distribucijskog sustava koji služi za prijenos plina od plinovoda do više izlaza iz distribucijskog sustava. Isti bi se koristio samo ako konfiguracija i/ili izgrađenost zemljišta te prostorni planovi onemogućuju daljnje zahvate u prostoru.

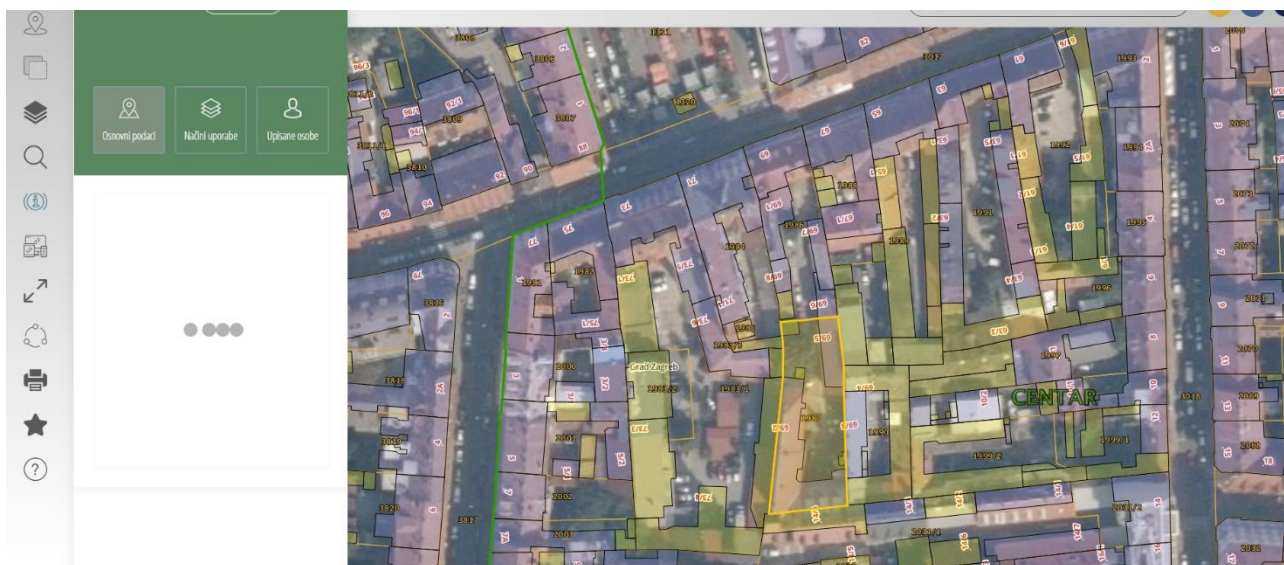
U nastavku dostavljamo izvode iz katastarskih planova iz kojih su vidljivi različiti primjeri iz prakse.

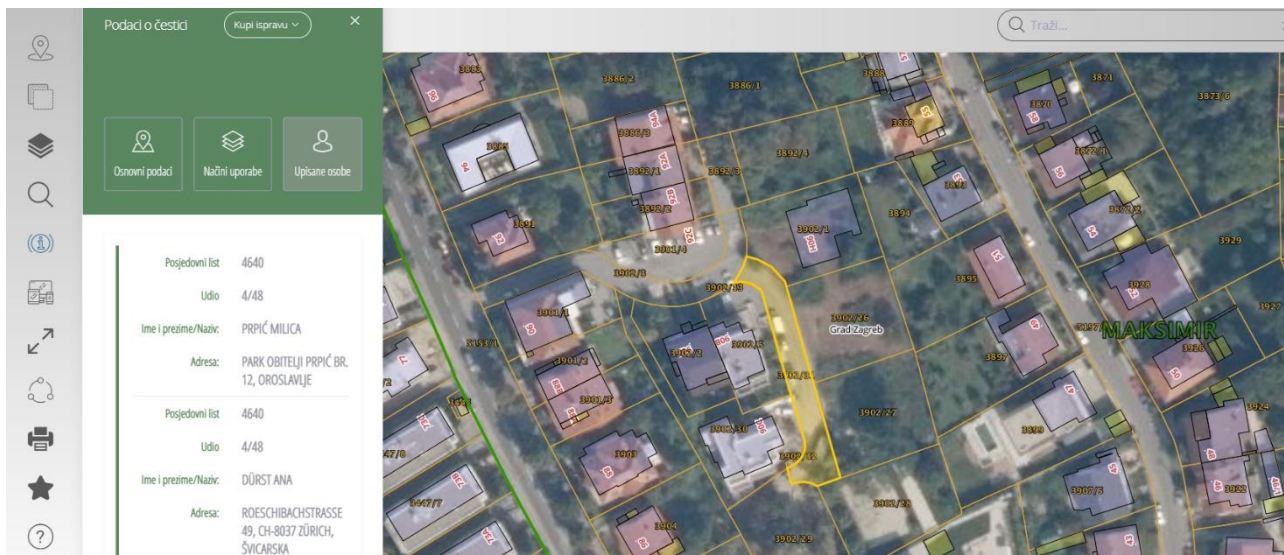
Primjer 1., više građevina na jednoj građevnoj čestici (povijesna jezgra)

Primjer 2., više građevina na jednoj građevnoj čestici (nova gradnja)

Primjer 3., više građevina na dvije građevne čestice (povijesna jezgra)

Primjer 4., više građevina uz privatnu prometnu površinu

Primjer 5., zgrade uz pristupnu cestu koje su izgrađene nakon provedene plinifikacije

Članak 5.:

Stavak 1.

Prijedlog:

Ispred riječi „priklučke“ dodaju riječi: „zajedničke dijelove priklučaka.“

Članak 18.:

Stavak 4.

Predlaže se riječ: „šest“ zamijeniti s riječi: „osam“

Obrazloženje:

Zagreb obiluje višestambenim objektima u kojima je potrebno dovršiti zamjenu plinomjera s ispitivanjem unutarnje plinske instalacije i vrlo često 6 sati nije dovoljno za jednu radnu ekipu da dovrši posao na nemjerenom dijelu plinske instalacije koji se proteže kroz cijelu zgradu, a za dvije ekipe nema dovoljno plinomjera za zamjenu. Racionalnije je pri tome zadržati ekipu još 1-2 sata na istom ulazu i očekivati rješavanje u roku do 8 sati. Time je rok od 6 sati nedovoljan za ODS takvog kapaciteta kakav je Gradska plinara Zagreb koja zbog nedovoljnog roka nije spremna na plaćanje mandatnih kazni ili provjere postupanja.

Članak 24.:

Predlaže se dodati novi stavak 4. koji bi glasilo:

„(4) Operator distribucijskog sustava će odbiti izdati posebne uvjete i/ili uvjete priključenja, odnosno odbiti pristup distribucijskom sustavu u slučaju kada je planirana potrošnja plina ispod razine ekonomske održivosti dijela plinskog distribucijskog sustava namijenjenog opskrbi plinom investitora ili vlasnika građevine.“

Obrazloženje:

U slučaju kada je investitor definirao da će primjerice objekt za kojeg traži energetske uvjete biti spojen na centralni toplinski sustav kao primarni izvor za grijanje objekta, a da će prirodni plin biti energent kojeg će se koristiti za kuhanje, održavanje plinskog sustava postaje financijski neodrživo, te se mora ostaviti mogućnost operatoru distribucijskog sustava da odbije investitora s takvom koncepcijom priključenja objekta na plinski distribucijski sustav. Nastavno na to, i plinovod koji bi u određenoj dužini služio za distribuciju plina za tako energetske koncipirane objekte postaje neisplativ, neodrživ i ne može se prikupiti dovoljno sredstava za redovno održavanje takvih dijelova plinskog sustava.

Također, HEP Toplinarstvo zadnjih 6 godina preuzima cijele zgrade na način da iz njih uklanja plinsku kotlovnicu, montira toplinsku stanicu, gradi priključak na CTS, ali pri tome građanima i GPZ-u ostavlja plin za kuhanje. Namjera je da za takve krajnje kupce ODS ima pravo izvršiti otpajanje sa sustava radi nerentabilnosti, jer ima daleko više štete nego koristi.

Upozoravamo HERA-u na takvu praksu i tražimo mogućnost zaštite svojih poslovnih interesa pri čemu naglašavamo da krajnji kupac zadržavanjem plina za kuhanje ne konzumira svoja jedinstvena prava, odnosno za razliku od konzuma plina za grijanje kupac IMA alternativu u korištenju električne energije za kuhanje.

Članak 42.:

Važeća odredba:

„Punjenje instalacije plinom

Članak 42.

(1) Prije punjenja plinske instalacije plinom investitor priključka dužan je dokazati operatoru distribucijskog sustava da su se kod izgradnje plinskih instalacija primjenjivale odredbe posebnih zakona, propisa, normi, pravila struke i internih tehničkih akata operatora distribucijskog sustava te da je uspješno izvršeno ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje držanja, skladištenja i prometa zapaljivim plinovima, područje zaštite od požara i eksplozija.

(2) Novoizgrađenu ili rekonstruiranu plinsku instalaciju plinom puni operator distribucijskog sustava.

(3) Nakon punjenja plinske instalacije plinom operator distribucijskog sustava dužan je utvrditi da je uspješno izvršeno ispitivanje nepropusnosti plinskih instalacija pod plinom.

(4) Organizator zatvorenog distribucijskog sustava puni plinsku instalaciju plinom u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. ovog članka.

(5) Ovlaštena osoba operatora distribucijskog sustava i organizatora zatvorenog distribucijskog sustava dužna je prilikom punjenja plinske instalacije plinom i kod ispitivanja nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije krajnjem kupcu pokazati svoju službenu iskaznicu.“

Prijedlog:

Članak 42. mijenja se i glasi:

„(1) Prije punjenja plinske instalacije plinom investitor priključka dužan je dokazati predstavniku operatora distribucijskog sustava da su se kod izgradnje plinskih instalacija primjenjivale odredbe posebnih zakona, propisa, normi, pravila struke i internih tehničkih akata operatora distribucijskog sustava te da je uspješno izvršeno ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje zaštite od požara i eksplozija, područje dimnjačarstva i područje koje uređuje tehničke zahtjeve za proizvode i opću sigurnost proizvoda.

(2) Novoizgrađenu ili rekonstruiranu plinsku instalaciju plinom puni operator distribucijskog sustava samo na temelju dokaza izvedenosti plinske instalacije sukladno projektu plinske instalacije te ispitnog izvještaja sukladno tehničkoj dokumentaciji plinske instalacije.

(3) Ispitivanje plinske instalacije obavlja se u skladu s pravilima struke te pravilnicima i ostalim internim tehničkim aktima. Ispitni izvještaj sadrži:

- naziv tvrtke operatora distribucijskog sustava plina koja je obavila ispitivanje,
- naziv krajnjeg kupca, odnosno korisnika plinske instalacije, datum ispitivanja i potpis ispitivača,
- shematski prikaz plinske instalacije i popis plinskih uređaja
- metode ispitivanja,
- rezultate ispitivanja s navođenjem mogućih utvrđenih nedostataka
- potvrdu provjere dokaza ispravnosti plinskih uređaja i sustava za dobavu zraka za sagorijevanje i odvod dimnih plinova
- zaključak s utvrđenim rokom ponovnog ispitivanja

(4) Jedan primjerak ispitnog izvještaja dostavlja se krajnjem kupcu, a drugi operatoru distribucijskog sustava koji se čuva u evidenciji do ponovnog ispitivanja.

(5) Organizator zatvorenog distribucijskog sustava puni plinsku instalaciju plinom u skladu sa stavcima 1. do 4. ovog članka.

(6) Ovlaštena osoba operatora distribucijskog sustava i organizatora zatvorenog distribucijskog sustava dužna je prilikom punjenja plinske instalacije plinom i kod ispitivanja nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije krajnjem kupcu pokazati svoju službenu iskaznicu.“

Obrazloženje:

Stavci 1 i 2: Puštanje plina u novu ili rekonstruiranu plinsku instalaciju puni isključivo predstavnik operatora distribucijskog sustava plina ili zatvorenog distribucijskog sustava plina tek po pozitivnom ispitnom izvještaju. Predstavnik operatora može biti stručno-tehnički osposobljena osoba zaposlenik operatora ili ugovorni partner operatora koji može za račun operatora izvesti pregled instalacije te konstatirati zaključak prije samog čina puštanja plina u instalaciju. Cjelokupan sustav preuzimanja plina, plinskog trošila kao uređaja za transformaciju kemijske energije plina u toplinu i produkte sagorijevanja te sustav dobave zraka za izgaranje i odvod produkata sagorijevanja plina mora biti izvedena sukladno propisima i normama koje su na snazi. Eventualnim donošenjem Tehničkog propisa za plinske instalacije od strane resornog ministarstva ne derogiraju se interni tehnički akti operatora distribucijskog sustava plina koji se odnose na primjerice standardni osni razmak plinomjera ili korištenje pločice za ugradnju plinomjera u svrhu izbjegavanja naprezanja prilikom spajanja plinomjera i instalacije.

U slučaju da se ostvaruje priključenje na zatvoreni distribucijski sustav kao pojam iz članka 85. Zakona o tržištu plina (Narodne novine, br. 18/18, 23/20), primjenjuju se identično postupanje.

St. avak 3.: Predložena odredba slična je stavku 6. postojećeg Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima s jasnom razlikom da se ispitivanje plinske instalacije u duhu definicije iz novog Tehničkog propisa za plinske instalacije ne odnosi na ispitivanje plinskih uređaja i/ili dimnjaka odnosno sustava dobave zraka za izgaranje, jer izvođenje ispitivanja pojedinih dijelova plinske instalacije vrše različite stručno-tehnički osposobljene osobe. Za potrebe prvog puštanja plina investitor priključka dužan je prilikom ispitivanja plinske instalacije neposredno prije punjenja iste plinom predočiti određene dokaze: dokaz da je plinska instalacija izvedena prema projektu plinske instalacije (izjava nadzornog inženjera što će se jasnije i slično Tehničkom propisu za dimnjake u građevinama propisati u budućem Tehničkom propisu za plinske instalacije), zatim dokaz uporabljivosti dimnjaka u smislu poglavlja D2 Priloga D Tehničkog propisa za dimnjake u građevinama i na kraju jamstveni list za sva ugrađena plinska trošila odnosno nalaz servisera plinskih uređaja.

Stavak 4.: Predložena odredba slična je stavku 7. postojećeg Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

Stavak 5. i 6: Identični su postojećim stavcima 4. i 5. članka 42. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava.

Članak 47.:

Prijedlog:

U članku 47. dodaje se točka koja glasi:

„- provjeriti nepropusnost plinske instalacije do zavora ispred plinskog uređaja prilikom svake zamjene plinomjera s davanjem pisane preporuke krajnjem kupcu plina o načinu održavanja plinske instalacije.“

Obrazloženje:

Operator može podsjetiti krajnjeg kupca na obaveze održavanja instalacije kao svoje imovine, posredno utjecati na sprječavanje akcidenta i time stvaranje negativne promidžbe uporabe plina u javnosti, a bez da se upliće u daljnje odnose prema instalaciji kao imovini treće osobe. Ipak, u slučaju da je instalacija nije ispravna operator je u mogućnosti djelovati prema članku 49. točka 4. Zakona o tržištu plina.

Članak 50a.:

Prijedlog:

Iza čl. 50. dodaje se novi članak 50a koji glasi:

„Održavanje plinske instalacije

50a.

(1) Krajnji kupac dužan je koristiti svoje plinske instalacije sukladno pisanim uputama ovlaštenog izvođača plinske instalacije, proizvođača plinskog uređaja i operatora distribucijskog sustava, a na način koji onemogućuje nastanak smetnji na plinskim uređajima, plinskim instalacijama i sustavu dobave zraka za izgaranje i odvod dimnih plinova drugih krajnjih kupaca te distribucijskom sustavu.

(2) Krajnji kupac dužan je održavati svoju plinsku instalaciju plinske uređaje i sustav dobave zraka za izgaranje i odvod dimnih plinova.

(3) Pod održavanjem iz stavka 2. ovog članka podrazumijeva se:

- održavanje i provjeravanje ispravnost plinskih uređaja sukladno rokovima i ostalim odredbama iz preporuka proizvođača uređaja,
- provjeru sustava za dobavu zraka za izgaranje i odvod produkata izgaranja u skladu s rokovima i odredbama propisa koji opisuju obavljanje dimnjačarskih poslova,
- skrb da plinske instalacije, plinski uređaji, sustav dobave zraka za izgaranje i odvod dimnih plinova ne predstavljaju opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovinu te u slučaju kvara takav kvar ukloniti bez odlaganja
- angažirati samo stručno-tehnički osposobljene fizičke ili pravne osobe za obavljanje poslova ispitivanja ili održavanja plinskih instalacija, redovitog servisiranja ili zamjene plinskih uređaja te sustava dobave zraka za izgaranje ili odvod dimnih plinova, odnosno uklanjanje kvara na istima

(4) Ispitivanje plinske instalacije iz stavka 3. ovoga članka, po propisanom postupku obavlja samo ispitivač plinske instalacije kao ovlaštena pravna ili fizička osoba o čemu se izdaje ispitni izvještaj.

(5) Ispitivanje plinske instalacije obavlja se u skladu s pravilima struke te pravilnicima i ostalim internim tehničkim aktima. Ispitni izvještaj sadrži:

- naziv tvrtke koja je obavila ispitivanje,

- naziv krajnjeg kupca, odnosno korisnika plinske instalacije, datum ispitivanja i potpis ispitivača,
- shematski prikaz plinske instalacije i popis plinskih uređaja
- metode ispitivanja,
- rezultate ispitivanja s navođenjem mogućih utvrđenih nedostataka,
- zaključak s utvrđenim rokom ponovnog ispitivanja

(6) Jedan primjerak ispitnog izvještaja iz stavka 6. ispitivač uručuje vlasniku građevine, a drugi primjerak čuva u evidenciji do ponovnog ispitivanja.

(7) U slučaju neispravnosti plinske instalacije ispitivač je dužan izvršiti obustavu isporuke plina te vlasniku u sklopu ispitnog izvještaja dati uputu o daljnjem postupanju na otklanjanju nedostataka.

(8) U slučaju nedostataka na plinskim uređajima ovlaštena osoba koja provodi provjeru ispravnosti plinskih uređaja dužna je evidentirati svaki pojedinačni plinski uređaj za kojeg je utvrđen nedostatak ili za kojeg nema osiguranih minimalnih uvjeta korištenja te vlasniku dati pisanu uputu o daljnjem postupanju na otklanjanju nedostataka.

(9) U slučaju nedostataka na sustavu dobave zraka za izgaranje ili odvod produkata sagorijevanja plina područni dimnjačar dužan je evidentirati svaki pojedinačni plinski uređaj za kojeg nema osiguranih minimalnih uvjeta dobave zraka za izgaranje ili odvod produkata sagorijevanja te vlasniku dati pisanu uputu o daljnjem postupanju na otklanjanju nedostataka.

(10) U slučaju neizvršenja provjere dijelova plinske instalacije prema rokovima iz stavka 3. ovog članka ili u slučaju pojave nedostataka iz stavaka 7. – 9. ovog članka vlasnik ne smije koristiti plinsku instalaciju ili njene dijelove na kojima su uočeni nedostaci sve do otklanjanja nedostataka.

(11) Krajnji kupac dužan je čuvati projektnu dokumentaciju plinske instalacije, važeći ispitni izvještaj ispitivača plinske instalacije izrađenog na osnovu stavka 3. članka 42. ovih Pravila te nalaze servisera plinskih uređaja i dimnjačara“

Obrazloženje:

Stavak 1.: identičan alineji 6. stavka 3. članka 51. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava

Stavak 2.: propis je na temelju članka 150. Zakona o gradnji u obvezu održavanja svih tehničkih sastavnica/elementa upotrebe plina.

Stavak 3.: propisuje rokove i način održavanja i provjere svih tehničkih sastavnica za korištenje plina

Stavak 4.: određuje da samo stručna osoba može ispitati ispravnost plinske instalacije

Stavak 5.: propisuje sadržaj ispitnog izvješća. Odredba je slična stavku 6. postojećeg Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima s jasnom razlikom da se ispitivanje plinske instalacije u duhu definicije iz novog Tehničkog propisa za plinske instalacije ne odnosi na ispitivanje plinskih uređaja i/ili dimnjaka odnosno sustava dobave zraka za izgaranje, jer izvođenje ispitivanja pojedinih dijelova plinske instalacije vrše različite stručno-tehnički osposobljene osobe: plinoinstalater, plinoserviser i dimnjačar.

Stavak 6.: propisuje obvezu davanja i čuvanja ispitnog izvješća

Stavak 7.: predložena odredba slična je članku 10. stavku 2. postojećeg Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima i daje ovlast ispitivaču da u slučaju neispravnosti plinske instalacije u kojoj se nalazi plin kao općeopasno sredstvo izvrši zatvaranje spornog dijela plinske instalacije kako bi se nekontroliranim istjecanjem plina iz neispravnog plinskog cjevovoda s opremom spriječilo nastajanje ugroze života ljudi ili imovine. Ovlast obustave isporuke plina određena je zaštita ispitivača sukladno članku 221. Kaznenog zakona (Narodne novine, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19). Vlasnik instalacije i građevine dužan je postupiti prema članku 150. stavku 3. i ukloniti nedostatke u najkraćem mogućem roku.

Stavak 8.: predložena odredba jasno propisuje da serviser plinskih uređaja po provjeri ispravnosti istih, a u slučaju utvrđenih nedostataka mora vlasniku dati jasne pisane upute o načinu otklanjanja neispravnosti i predložiti obustavu uporabe plinskog uređaja s utvrđenim nedostacima. Vlasnik uređaja kao vlasnik cijele instalacije i građevine dužan je postupiti prema članku 150. stavku 3. i ukloniti nedostatke u najkraćem mogućem roku.

Stavak 9.: predložena odredba jasno propisuje da područni dimnjačar u sklopu obavljanja dimnjačarskih poslova po provjeri ispravnosti dimovodnih objekata, uređaja za loženje i dozračnog sustava, a u slučaju utvrđenih nedostataka mora vlasniku dati jasne pisane upute o načinu otklanjanja neispravnosti i predložiti korektivne radnje ili obustavu uporabe plinskog uređaja spojenog na dimovodni objekt i dozračni sustav s utvrđenim nedostacima. Vlasnik instalacije i građevine dužan je postupiti prema članku 150. stavku 3. i ukloniti nedostatke u najkraćem mogućem roku.

Stavak 10.: predložena odredba jasno propisuje da je vlasnik odgovoran za cjelokupno stanje plinske instalacije, njeno održavanje u propisanim rokovima, a sve sukladno članku 150. Zakona o gradnji.

Stavak 10.: predloženom odredbom propisuje se nekorištenje plinske instalacije i uređaja sve do otklanjanja nedostataka u svrhu jamstva sigurnosti i sprječavanja situacija ugroze zdravlja i života ljudi i imovine ljudi.

Predloženim se jasnije opisuju obaveze krajnjeg kupca plina na području korištenja plinskih instalacija, plinskih uređaja i sustava dobave zraka i odvoda dimnih plinova te obveze održavanja istih te periodičkih provjera u svrhu jamstva sigurnosti njihove uporabe. Ovime se definira jasnija podjela rokova za ispitivanje pojedinih dijelova plinske instalacije za koje postoje potpuno različita strukovna i tehnička postupanja. Prema postojećoj odredbi iz članka 3. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima potrošač je dužan ispitati instalaciju jednom u 5 odnosno 10 godina u što spadaju i plinski uređaji i sustav dobave zraka za izgaranje i odvod dimnih plinova iako proizvođači plinskih uređaja kao sastavnih dijelova plinske instalacije preporučuju one rokove redovitog servisa uređaja koji se odnose na svaki uređaj pojedinačno, a koji su znatno kraći od 5 ili 10 godina. Slično navedenom, i prema Odluci o obavljanju dimnjačarskih poslova (Službeni glasnik Grada Zagreba broj 15/15) člankom 27. propisana je „Kontrola dimovodnih objekata, uređaja za loženje i dozračnog sustava krutih, tekućih i plinovitih goriva...” u točno određenim vremenskim rokovima ovisno o instaliranoj snazi uređaja koji su također kraći od razdoblja 5 ili 10 godina. Predloženim člankom se jasnije vežu rokovi na pravila struke i tehničke upute proizvođača uređaja. Također, obzirom da je sustav dobave zraka za izgaranje sastavljen od građevinskih elemenata kao sastavnih dijelova građevine (unutarnja vrata, vanjska stolarija, prodori u zidovima) te električnih uređaja kojima se mijenjaju uvjeti strujanja zraka u etažnoj cjelini (ispušni ventilatori u kupaonicama, kuhinjske nape u s ispuhom u okolinu), te da je dimnjak također dio građevine u vlasništvu vlasnika građevine, a da isti utječu na sigurnost korištenja plina, potrebno je jasnije propisati da je

vlasnik dužan skrbiti i za te elemente kako bi se otklonila opasnost po život i zdravlje ljudi ili imovinu ljudi što je u mogućnosti samo ukoliko angažira stručno tehnički osposobljene osobe za obavljanje poslova održavanja ili ispitivanja plinske instalacije, plinskih uređaja, te dimnjaka i sustava dobave zraka. Za razliku od postojećeg članka 9. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima predložena odredba implicira liberalizaciju usluga ispitivanja i izvođenja plinskih instalacija.

Uporište u postojećoj zakonskoj regulativi:

Članak 3. stavak 1. točka 5. Zakona o gradnji (Narodne novine, br. 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) definira da je građevina je građenjem nastao i s tlom povezan sklop, izveden od svrhovito povezanih građevnih proizvoda sa ili bez instalacija, sklop s ugrađenim postrojenjem, samostalno postrojenje povezano s tlom ili sklop nastao građenjem.

Članak 150. Zakona o gradnji navodi da je vlasnik odgovoran za održavanje građevine te da je u slučaju opasnosti za život i zdravlje ljudi, vlasnik građevine dužan je poduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti.

Članak 38. stavak 2. Zakona o zaštiti požara (Narodne novine, br. 92/10) propisuje da su vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i drugih nekretnina te prostora, odnosno upravitelji zgrada dužni sukladno propisima, tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje i instalacije električne, plinske, ventilacijske i druge namjene, dimnjake i ložišta, kao i druge uređaje i instalacije, koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara te o održavanju moraju posjedovati dokumentaciju. Dakle, vlasnik odnosno korisnik građevine dužan je održavati u ispravnom stanju plinske instalacije, dimnjak i ložišta, a što uključuje ispitivanje istih kako bi se utvrdilo u kakvom su stanju navedeni elementi.

Članak 24. i 25. Zakona o komunalnim djelatnostima (Narodne novine, br. 68/18, 110/18, 32/20) propisuje da je obavljanje dimnjačarskih poslova jedna od uslužnih komunalnih djelatnosti te da se pod dimnjačarskim poslovima podrazumijeva čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama. Osim toga, člankom 44. Zakona o komunalnim djelatnostima je propisano da se koncesijom može steći pravo obavljanja obavljanja dimnjačarskih poslova, a o čemu odlučuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Temeljem navedenih odredbi je i Gradska skupština Grada Zagreb donijela Odluku o obavljanju dimnjačarskih poslova (Službenik glasnik Grada Zagreba, br. 15/15).

Članak 51.:

St 2. t. 3.

Važeća odredba:

„Korisnik sustava dužan je:

- po obavijesti operatora distribucijskog sustava o dva uzastopna neuspjela očitavanja iz članka 47. ovih Mrežnih pravila u roku tri radna dana od primitka obavijesti dati operatoru distribucijskog sustava suglasnost za nastavak opskrbe plinom ili nalog za obustavom isporuke plinom, a koliko korisnik sustava u roku tri dana ne dostavi nalog za obustavu isporuke plinom, smatra se da je suglasan s daljnjom isporukom plina.“

Komentar:

Ukoliko opskrbljivač ne zatraži demontažu znači li to da nema pravo na potraživanje naknadno utvrđenih troškova od operatora distribucijskog sustava? Potrebno je naglasiti podjelu odgovornosti ukoliko opskrbljivač operatoru distribucijskog sustava potvrdi nastavak opskrbe plinom, odnosno da isti preuzima odgovornost za sve daljnje reklamacije i nesukladnosti između izmjerenog i onog procijenjenog odnosno dojavljenog stanja temeljem kojeg je vršen obračun. Naime, pri 3 ili više uzastopnih procjena raste konačan nesrazmjer između konačno očitane potrošnje i one koja je procijenjena što za posljedicu ima promjene na već predanim izvješćima o potrošenim količinama plina te regresne zahtjeve opskrbljivača prema ODS-u na ime utvrđene štete izazvane upravo procjenama potrošnje plina. Predlažemo i molimo da donositelj propisa eksplicitno navede posljedicu ogluhe opskrbljivača na upit ODS-a za izvršenje obustave isporuke plina zbog više uzastopnih nemogućnosti pristupa očitavanju što za posljedicu ima davanje 3 (ili više) uzastopnih procjena.

Rastom nesrazmjera u procjenama potrošenih količina plina generiranim nakon ogluhe opskrbljivača na upit o potrebi izvršenja obustave i stvarno utvrđenog stanja potrošnje najčešće pri redovnoj zamjeni brojila opskrbljivač najčešće postavlja regresni zahtjev na ime troškova transporta plina i same energije koju je nominirao za kupca. Podsjećamo da opskrbljivač ima take-or-pay ugovore i s tog naslova šteta je i ako je procjena bila prevelika i ako je procjena bila premala.

Prijedlog:

Predlaže se dodavanje nove točke u st. 2.

„ - operatoru distribucijskog sustava omogućiti pristup obračunskom mjernom mjestu radi obustave isporuke plina po njegovom nalogu“

Obrazloženje:

U velikom broju slučajeva ODS ne može pristupiti OMM-u te je opskrbljivač kao ugovorni partner krajnjem kupcu, dužan omogućiti pristup ODS-u, a to ne čini, već traži naknadu sukladno OUOP-u.

Važeća odredba:

„(3) Krajnji kupac dužan je:

- pridržavati se uputa dispečerskog centra operatora distribucijskog sustava,
- davati potrebne informacije operatoru distribucijskog sustava,
- priključiti svoje plinske uređaje na distribucijski sustav, u skladu s važećim strukovnim pravilima i internim aktima operatora distribucijskog sustava,
- omogućiti ovlaštenoj osobi operatora distribucijskog sustava ugradnju, održavanje i očitavanje plinomjera,
- osigurati operatoru distribucijskog sustava nesmetan pristup priključku i obračunskom mjernom mjestu u svrhu održavanja, te plinskim instalacijama u svrhu ispitivanja nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije,
- koristiti svoje plinske instalacije sukladno pisanim uputama ovlaštenog izvođača plinske instalacije, proizvođača plinskog uređaja i operatora distribucijskog sustava, a na način koji onemogućuje nastanak smetnji na plinskim uređajima i instalacijama drugih krajnjih kupaca i distribucijskom sustavu,

- održavati plinski uređaj u takvom stanju da ne predstavlja opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovinu te u slučaju kvara takav kvar ukloniti bez odlaganja,

- omogućiti ovlaštenoj osobi operatora distribucijskog sustava ograničenje i obustavu isporuke plina u slučajevima kada se korisnik sustava ili krajnji kupac ne pridržava svojih ugovornih obveza.“

Prijedlog:

Predlaže se izmijeniti st. 3. koji bi glasio:

„(3) Krajnji kupac dužan je:

– pridržavati se uputa dispečerskog centra operatora distribucijskog sustava,

– davati potrebne informacije operatoru distribucijskog sustava,

– omogućiti ovlaštenoj osobi operatora distribucijskog sustava ugradnju, održavanje i očitavanje plinomjera,

– osigurati operatoru distribucijskog sustava nesmetan pristup priključku i obračunskom mjernom mjestu u svrhu održavanja opreme obračunskog mjernog mjesta, te plinskim instalacijama u svrhu ispitivanja nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije

- omogućiti ovlaštenoj osobi operatora distribucijskog sustava izvršenje obustave isporuke plina u slučaju nastupa okolnosti iz članka 50 stavka 1. alineje 3. ovih Mrežnih pravila.“

Obrazloženje:

Detaljnijim opisivanjem načina održavanja plinskih instalacija u članku 50a. nema potrebe za dijelovima iz stavka 3. članka 51.

Članak 59.:

Važeća odredba

„(11) Krajnji kupac dužan je bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastale promjene, obavijestiti opskrbljivača plinom i operatora distribucijskog sustava o svakoj promijeni podataka koja se odnosi na ime i prezime ili naziv krajnjeg kupca koji koristi obračunsko mjerno mjesto, osobni identifikacijski broj, status korištenja javne usluge opskrbe plinom, status zaštićenog krajnjeg kupca, status ugroženog krajnjeg kupca i namjeni potrošnje plina.“

Prijedlog:

Stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Krajnji kupac dužan je bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastale promjene, obavijestiti opskrbljivača plinom o svakoj promijeni podataka koja se odnosi na ime i prezime ili naziv krajnjeg kupca koji koristi obračunsko mjerno mjesto, osobni identifikacijski broj, status korištenja javne usluge opskrbe plinom, status zaštićenog krajnjeg kupca, status ugroženog krajnjeg kupca i namjeni potrošnje plina.“

Obrazloženje:

Nema potrebe propisivati obvezu krajnjem kupcu da nastale promjene (ime i prezime, naziv krajnjeg kupca.... koji koristi OMM) prioritetno prijavljuje operatoru distribucijskog sustava.

Naime , kupac mora prvo regulirati ugovor o opskrbi, a svaku promjenu ugovora o opskrbi opskrbljivač mora dojaviti operatoru. Operator ne može vršiti izmjene ukoliko one nisu popraćene promjenom ugovora o opskrbi. Cilj je smanjiti papirologiju i pojednostaviti postupak promjene za kupca i za ODS.

Prijedlog:

Predlaže se dodati novi stavak koji bi glasio:

„ Kada iz opravdanih razloga nije moguć pristup obračunskom mjernom mjestu radi izvršenja radova redovne zamjene plinomjera te ako je pogreška pokazivanja stanja plinomjera u zakonski dozvoljenim granicama odstupanja, očitano stanje na plinomjeru, nakon isteka ovjernog razdoblja, smatra se važećim za obračun potrošnje plina“

Obrazloženje:

U zadnjih nekoliko godina suočeni smo s nesuradljivošću krajnjeg kupca da omogući redovnu zamjenu plinomjera, pričekava istek ovjernog razdoblja te traži poništenje stanja potrošnje utvrđene na bročanicu plinomjera iz razloga isteka ovjernog razdoblja plinomjera. Na osnovu ispitivanja točnosti mjerenja utvrdili smo da plinomjer unatoč formalnom isteku ovjernog razdoblja uredno i točno mjeri potrošnju plina, međutim spremni smo za ustupke prema krajnjem kupcu za svaki onaj plinomjer čiju točnost krajnji kupac osporava formalnim istekom ovjernog razdoblja ukoliko se provjerom u prisustvu ovlaštene osobe Državnog zavoda za mjeriteljstvo utvrdi da je mjerna pogreška izvan dopuštenih granica.

Članak 68.:

Prijedlog:

Stavak 4.

Predlaže se riječ: „30±3“ zamijeniti s riječi: „30±6“.

Obrazloženje:

GPZ raspolaže velikim brojem krajnjih kupaca kojima je vrlo teško uskladiti očitavanje s tolerancijom od 30 ± 3 dana. Predlažemo da se uvede tolerancija od 30 ± 6 dana, kako bi navedene odredbe bile u potpunosti provedive za sva OMM.

Prijedlog:

Stavak 5.

Alineja 1.

Predlaže se riječ: „90±tri“ zamijeniti s riječi: „90±petnaest“

Alineja 2.

Predlaže se riječ: „180±tri“ zamijeniti s riječi: „180±petnaest“

Obrazloženje:

GPZ raspolaže velikim brojem krajnjih kupaca kojima je vrlo teško uskladiti očitavanje s tolerancijom od 90 ± 3 dana te 180 ± 3 dana. Predlažemo da se uvede tolerancija od 90 ± 6 dana, odnosno 180 ± 6 dana kako bi navedene odredbe bile u potpunosti provedive za sva OMM.

Prijedlog izmjene stavka 6:

Operator distribucijskog sustava dužan je u roku od 30 dana unutar razdoblja od 1. lipnja do 30. srpnja provesti godišnje očitavanje obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo, pri čemu je pojedino obračunsko mjerno mjesto dužan očitati 365 ± 15 dana od dana zadnjeg godišnjeg očitavanja tog obračunskog mjernog mjesta.

Obrazloženje:

U stavku 6. treba korigirati razdoblje za očitavanje, budući da se ono vrši u cilju izračuna gubitaka na sustavu potrebno ga je izvršiti u periodu minimalne potrošnje. Također treba očitavati sve kućanstvo, ne samo ono koje koristi opskrbu u obvezi javne usluge, obzirom na duh stavka, odnosno njegovu orijentaciju na izračun gubitaka u sustavu.

Članak 74.:

Stavak 3.

Brisanje odredbe sadašnjeg stavka 3.

Obrazloženje:

Izvještaj o tehničkom vještačenju plinomjera u laboratoriju akreditiranom na području traseološkog i mehanoskopskog vještačenja, ODS nije u mogućnosti pribaviti budući da jedini takav laboratorij u RH ima Institut „Ivan Vučetić“, koji postupa isključivo po nalogu suda pa se strogo primjenom navedene odredbe dolazi do situacije da bi ODS mogao izdavati račun za neovlaštenu potrošnju plina tek po pribavljanju pravomoćne presude u njegovu korist. Slijedom navedenog, ODS ne bi mogao ostvarivati svoja prava u ovršnom postupku kod Javnog bilježnika temeljem izdanog računa, nego bi morao voditi dugotrajne i skupe parnične postupke, što je nepotrebno budući da velik broj krajnjih kupaca koji su dužni platiti naknadu za neovlaštenu potrošnju ne ističe prigovore na rješenja Javnog bilježnika u ovršnom postupku s ciljem prisilne naplate naknade za neovlaštenu potrošnju plina, jer su svjesni svoje odgovornosti te samo žele svojom neaktivnošću odgoditi plaćanje svog dugovanja. Također, postoji mogućnost da u sudskim postupcima, koji će tek nastupiti (zbog kratkotrajnog postojanja odredbe sadašnjeg st. 3. sudski postupci u velikoj većini slučajeva još nisu započeli) sud odbije potraživanje ODS-a jer nije ispunjen preduvjet za potraživanje pa tako i za ostvarivanje istog u parničnom postupku.